

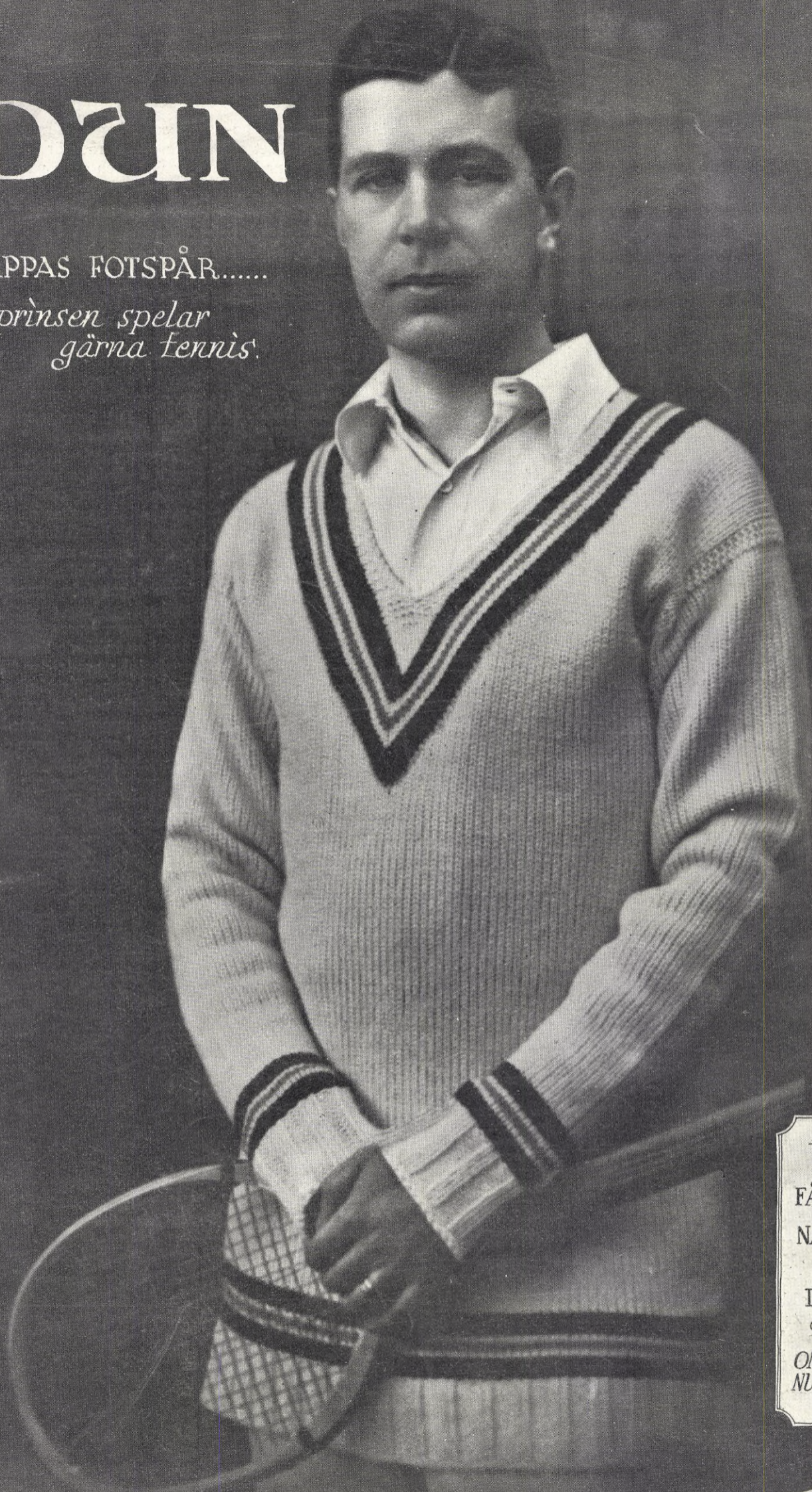
Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

I PAPPAS FOTSPÅR.....
*Kronprinsen spelar
gärna tennis.*

Ur innehållet:
FÅR ER SON-BOXAS?
+
NÄR MAN FLYTTAR---
av Alma Söderhjelm
+
DET SJÄTTE BUDET
av Anna Levertin
+
OMODERN VÄNING MED
NUTIDA BEKVÄMLIGHETER
+

*Hard
Koufots.*

K R Ö N I K A

Jag fick besök häromdagen av fru Rosa Blomkvist som var högst upprörd. Hon hade varit och sett på våning på Atlas-området och det var mer än hon kunde bära. Maken hade hon aldrig skådat. Hon försökte en beskrivning och den var drastisk. Själva platsen liknade hon vid en amerikansk fabriksstad som en ohygglig förödelse gått över men där skelleten av gamla byggnader stodo kvar vid allt det nya. Hus vid hus med och utan ledstänger, öppna portar med kobryggor utanför och inne i porten en lapp med den vänliga upplysningen att hyran emottogs fredag och lördag. Var man tittade omålade dörrar utan ringledningar, balkonger fulla med allsköns bråte och så en utsikt inom denna ring av murar som betog en andedräkten. Om ett år möjligen kan man tänka att där skall vara någorlunda skapligt men nu — de som flyttat dit få anses som pionärer och borde av kommande hyresgäster som möjligen få njuta av fördelarna vara värda ett monument — de första kristna på Atlas-området. Tänk dessa kalklådor till rum! Att få hyra två rum och kök med alkov på Vulkanusgatan för 1,800 kr. Alkoven borde göra en revolt i jungfrufrågan. Den var faktiskt så liten att en turistsäng ej skulle få plats där mycket mindre en stol. Denna enda stol skulle man få placera i köket och i så fall en sådan som vore utan ryggestöd så man kunde skjuta den under bordet. Vidare hade jungfrun hela stammen av gas- och vattenledningsrör i sin alkov och gasmätaren över sitt huvud — om hon över huvud taget kan komma in där. Helst bör ju jungfrun då ha samma kroppsstorlek som Rolfs lilleputtar. Fru Blomkvist krånglade sig ut ur labyrinten och lyckades få en klick målarfärg på sin nya höstulster, varefter hon befriad drog ett andetag på S:t Eriksbron och konstaterade att flickorna på Kungsholmen äro väl bleka och att Lindberghshjälmen går för sig själv. Fru Blomkvist var efter detta så svag att hon måste kosta på sig en andra klassens biljett till sin lilla idylliska landsortsstad i sitt hjärta tackande Gud att hennes egna små raringar ej behövde växa upp i ett sådant Gehenna.

Uppmuntrad av Oscarsteaterns föredöme har även Dramaten börjat barnteater och gått ett steg längre. Inte nog med att barnen sitta och drälla konfektpåsar på parkett, de få också medverka på scenen och göra kulisser. Speciellt har utmärkt sig det åttaåriga gossebarnet Jonas Andersson (dumma människor har gått och vrängt till pojkestäckarns namn till Jon-And men det rör ju inte han för). Han kladdar och målar riktigt snällt. Oscarsteatern har förresten gjort en stor förlust ty vem skall ersätta Ivan Hedqvists präktiga lös-näsa i det mäktiga drama där han och Hulda Malmström lockat sådana skaror att innehavaren av nöjesfältets vaxkabinett börjat se bekymrad ut, men så har också Prins Carl varit där sex gånger i veckan. Hur var det salig Sjöwall sa:

Hög och sann konstnärlig anda . . .

I Stockholm har man öppnat ett nytt hotell men förargligt nog är det felstavat för vilken människa heter Carlton. Ändra det där,

för annars kommer det väl att myllra av hotell Jonton och Sventon. Förresten är det ett vådligt fint hus och vart tredje rum har badkar att lägga whiskyn och punschen och konjaken i om bara direktör Dygderosenborg hos Bratt ger med sig och låter Carlson få sin sprit. Men det kanske inte finns så mycket till övers ty systemets egen restaurang "Mun-

Den underbara kvarnen.

Dalmlänning.

Av ERIK AXEL KARLFELDT.

Höstsångens märkligaste bok har utkommit. Det är den nya diktsamlingen Hösthorn av Karlfeldt, ett praktfullt dokument av en skald som ännu står i sin fulla alstring och inte behöver ängslas för frostbitna hösttecken. Denna nya samling har en mängd dikter där man med glädje möter den Karlfeldtska skaldeädran i all dess must och ursprunglighet och ännu en gång konstaterar att så som han är ingen nitida svensk lyriker. Till varje svenskt hem bör den nya diktboken komma som en kär gåva. Vi tillåta oss här att som prov på Karlfeldts överlägsna diktkonst anföra detta skaldestycke, behandlande ett motiv som även i gamla Dalamlänningar är återgivet med stor humor — dock utan den moderna, beskt satiriska avslutning som Karlfeldt givit sin dikt.

Se kvarnen, hon skiner
som guld och rubiner,
och kvarnlekan smäller och löparen viner.
Dess stolpar stå fasta som himmelens stoder;
dem valta ej vindar, dem störta ej floder.
Dess kar är av silver, av jaspis är skruven,
och Salomos insegel glänser på huven.
Att stå vid dess brädd och se in i dess öga,
det är som att se i det djupa och höga.
Nu öppnar sig porten med poster av marmor,
och kvarndrängen ropar: "Kom farfar, kom farmor!
Här är bebådat
vad aldrig I skådat,
ty agnar bli vete och kärnlöst blir tungt,
och kvarntorrt blir saftigt och gammalt blir ungt."

Se, gubbarna låga
med ryggen i båga
och knuffa sig fram efter ringa förmåga.
Det haltar och hasar,
det skyvar och sjasar.
Här skolen I se, I bedrövlige masar!
Här står en i gapet. Rickrickettirack!
Här dansar han fram som en brudgum i frack.
Här stupar hans granne i morrande trut.
Gubbe in, gosse ut!

Se, gumman med käppen
och pipan på läppen
och tröjan som slinker och skor utan knäppen.
Hon dyker i tratten. Rickrickettirack!
Strax står där en fröken med flor och med hatt,
och mjölnarn tar tull
på livstyckets hull
och får handen full.
Här komma de alla i link och i kut.
Käring in, flicka ut!
Se paret som mötes där löven slå samman,
där svärdsiljan tänder den strimmiga flammen,
och jungfrun hon niger med rodnande kinder,
och ynglingen lyfter sin stolta cylinder:
"Vi kysstes för femtio år sen, min vän."
"Kyss igen, kyss igen!"

Jag går som förlorad där värbacken skvallar,
jag går över åsar som rakade galtar,
och kvarnforsen dunsar i gistnade rämnor,
och kvarnvinden kommer med visslande pennor,
det dånar som vingar av ungdom och vär.
Jag gick och jag sökte i många de år.
Jag frågade långt uppåt Sömlinghägna,
där fjällen för himmelens takstolar bågna:
"Vart äro de ljuvliga mjölnarne gågna?"
Då upplät ett bergtroll sin smådliga trut:
"Gubbe in, gubbe ut!"

nanken" ligger hörn i hörn, så det blir väl ingen annan råd för Carlson än att gå i kloster och vid en stilla pärla hos Bratt glädja sig åt att det dock är idealismen som behärskar världen.

En nyhet som inte hör till de allra angenämaste är att Alma Söderhjelm far hem till sitt land igen och blir det inhemska ögat sedan hon i många år varit Det främmande som sett på oss med kloka kritiska men' dock så sympatiska blickar. Ett upplivande salt har hon varit. Vi önska henne lycka på färden. Men innerst i vårt hjärta hoppas vi att hon någon gång ville tillämpa det gamla ordspråket: Det är mitt sa' finn om Stockholm.

Förresten går utvecklingen med jättesteg framåt i vår kära huvudstad. Vid Nybroviken uppför Kreuger och Troll en skyskrapa av bara tändsticksaskar och i Liljansskogen bygger man lyxhotell för kranke. Det är utmärkt bra, måtte man nu också lyckas få tillräcklig polityr även på alla Eskulapi söner. Jag hörde härom dagen från ett av stadens större sjukhus berättas om en patient som efter nyss undergången operation sporde läkaren huru länge hon behövde ligga där. Ja, det blir nog framåt jul svarade den tillfrågade lika öppenhjärtligt som oförståndigt. Patienten fick en nervschock och det vart den närvarande sköterskans uppgift att med kvinnlig varsamhet taga hand om och lugna den arma. Nu hör till saken att patienten tillfrisknat ovanligt fort och snart torde vara på benen. Så att doktors svar var ännu mer obefogat. Vi kunna glädja oss att ha en skara skickliga, ansvarsmedvetna och sympatiska läkare men jag undrar om de alla studerat ämnet psykologi tillräckligt. Nyligen berättades om en sinnesöcknad barnamörderska som inför domstolen berättade att grunden till hennes grubbleri lades på sjukhuset där dumma patienter skrämte upp henne. Och tillade hon, doktorerna sa' heller aldrig ett ord som kunde vara mig till hjälp att skingra fantasierna.

En av arbete överhopad sjukhusläkare kan anföra mycket till sitt försvar. Men ändå. Glömmet han inte av ibland att han har människor att göra med, inte bara fall.

Pelle Snusk som nationalhjärte, vem skulle drömt om något sådant förrän man härom dagen i en av våra ledande tidningar läste en schwungfull protest emot allt pedanteri i allmänhet och det pedagogiska i synnerhet. Så här lät det bland annat:

Låt barnen vara i fred. Låt dem slarva med sina läxor, skjuta med slangbåge, kränga i båtar, föräta sig på bär, riva sönder sina byxor, smutsa ner sina händer och leka sina idiotiska och geniala lekar. Gör inte hela livet till en Kindergarten. Med alltför många skyddsänglar och parktanter lär man sig aldrig stå på sina egna ben och aldrig att dra sina egna konklusioner av och om livet.

Nu motser man en jättedeputation från alla grabbar på en gång till den snälla tant — naturligtvis måste det vara en hon — som haft ett så stort och varmt hjärta för alla slitvargar landet runt.

CELESTIN.

Både kameran
och filmen
bör vara
av märket

KODAK
EASTMAN KODAK COMP.

Alla fotografiska artiklar,
framkallning & kopiering genom

HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
Göteborg - Malmö - Stockholm

F Å R E R S O N B O X A S ?

Vetenskapligt slagsmål är otäckt, vidrigt, löjligt.

Boxning är en trevlig sport och ger bra träning.

VAD FÖRÄLDRARNA SÄGA.

Någon beundrare av boxning finner man inte i regementspastor *Elis Schröderheim*:

Jag har förr framhållit min åsikt om boxning och den är helt och hållet oförändrad. Boxning är den simplaste, råaste och tarvligaste av idrotter. Det är helt enkelt ovärdigt att kalla sådant för idrott, och ovärdigt av ett hyfsat land att omhulda det. Och jag kan heller inte finna att något av vad som säges till dess försvar håller streck.

Vad min son beträffar har jag inga bekymmer i berörda avseende och har aldrig haft det. Han är trettio år och har aldrig intresserat sig det minsta för boxning.

En rå sport.

Författaren *Emil Norlander* turnerar sitt svar på karaktäristiskt sätt:

Min enkla tanke om boxning är, att den är rå och samtidigt förråar andra. Jag har sett en tjurfäktning och vet hur rå de äro mot djur i allmänhet i tjurfäktnings land. Jag har sett boxning och vet hur rå människorna bli mot varandra.

Vad mina söner beträffar, äro de nu så gamla, att jag inte törs boxas med dem. Men det vill säga, att om de under sin uppväxttid visat anlag för boxning, skulle de ha fått en risbastu.

Otäckt, vidrigt, tråkigt och löjligt.

Hovkapellmästare *Armas Järnefelt* kommer med ord och inga — visor. För omväxlings skull:

När jag var ung fann jag verkligen ganska stort nöje i att åse bonddrängarnas envigeskamp hemma på gården. Det var lika spännande antingen de brottades i godo eller klarade upp något mellanhavande med knytnävarna. Men vetenskapligt slagsmål tycker jag är otäckt. Ja, jag finner det rentav vidrigt att läsa om »smocka i käken», »ögat var blodigt», och att vederbörande låg sanslös så och så många sekunder. Det är tråkigt att pressen offrar första sidan att med jättetyper referera en boxningsmatch och i högsta grad löjligt att man skall behöva vänta två timmar på sin tidning bara för att två karlar slagits någonstans i Amerika.

Nej, jag hoppas att inte mina barn bli boxare inte ens boxningsintresserade över hövan!

Boxning är något för pianovirtuoser.

Ett helt annat tema har herr *Järnefelts* kollega vid Operan, operasångare *Emile Stiebel* för sitt svar:

Gud vet på vilket förunderligt sätt min pojke lärt sig att boxas, men han är riktigt duktig. Jag, såsom praktisk fader, uppmuntrar honom allt vad jag kan. Det är nämligen meningen att han skall lära sig spela piano med tiden och till det behöver han kraft i armarna för att få ett gott anslag. Boxning är en överdådig trä-

*Vilken makt över ungdomens intresse idrotten tagit är onödigt att påpeka. Däremot är skäl att erinra om de ganska stora meningskiljaktigheter, som yppa sig när det gäller boxning, dess gagn och skada. För att belysa frågan, som upptogs av professor *Alma Söderhjelm* i *Iduns* förra n:r, med en exempelsamling har *Idun* förfrågat sig hos ett antal föräldrar om de tillåta sin son att boxas och vad de anse om boxning.*

ningsmetod. Och en trevlig sport så länge den utövas som lek och idrott. Men jag skulle inte vilja se min son hyllad som professionell boxarkung och vad jag gör skall jag varna honom för den ringen.

Boxhandskar i familjen, men inte boxningsintresse!

Doktor *Ivan Bratt* skämtar alltid, när han är som mest allvarlig:

På den första frågan får jag svara, att samtliga mina tre söner äro oförhindrade att pröva sina krafter i boxning på varandra och på andra villiga sparringpartners. Även i andra sportgrenar, särskilt skidåkning och simning, ser jag dem gärna träna sitt initiativ och sin motståndskraft.

Nationalmuseums första tillfälliga utställning för säsongen ägnas minnet av vår store svenske målare *Per Krafft d. ä.*, gustavianska tidens älskvärde porträttör. Här ses en av utställningens större verk av honom.

Fritt val.

En säkert god uppfostringsmetod tillämpar arkitekt *David Blomberg*:

Jag har bara sett en enda boxningsmatch i mitt liv och det var i Madrid. Här hemma skall man ju tillhöra en eller annan förening för att komma med på ett sådant evenemang och jag har nu inte lust att skriva in mig i en förening bara för nöjet att se på boxning. Det var nämligen den genomtråkigaste tillställning jag kan minnas att jag bevistat. Efteråt fick jag veta att det verkligen varit en högst ledsam och misslyckad uppvisning — clinch tror jag det kallades för.

Alltså — boxning är en företeelse som jag platt intet begriper mig på. Jag är varken motståndare eller tillskyndare till den. Jag skulle aldrig med berätt mod göra min son till boxare, men skulle hans håg obetvingligt draga honom till sporten — eller yrket, eller vad man skall kalla det för — så är jag tillräckligt fatalist för att finna mig i det också.

För övrigt tror jag inte jag har något att befara i det fallet. Andan i mitt hem är inte sådan, att mina barn kunna få något glödande intresse för boxning. Min lilla dotter kom verkligen intraskande till mig häromdagen med ett par boxhandskar, men det har nog ingenting att betyda.

Jag kan bara inte förstå var hon fått boxhandskarna ifrån...

Obegripligt slagsmål.

Konstföreningens intendent, *Sigge Bergström*, respekterar boxningen endast för dess värde som försvarsmedel. För övrigt finner han hela »vetenskapen» ett onödigt tillkrånglande av det hederliga slagsmålet:

Jag älskar visst inte boxning för dess egen skull, men jag skulle inte ha något emot att vara riktigt styv i konsten själv. Beträffande min son har jag ingenting emot att han också kan försvara sig.

Men boxning som yrke — nej då sitter jag hellre på åskådarläktaren. Det är då inte så ofta ens det förekommer, jag har bara sett en enda boxningsmatch i mitt liv. Det var Harry. Enligt min uppfattning fick han smörj men i tidningarna stod det att han segrat, så boxning är tydligen en vetenskap. Fast för en värmälning låter det mäkta underligt att man kunnat krångla till något så hjärtans enkelt som slagsmål.

— m e.

MINIATYRSPARKASSEBOKEN

En praktisk nyhet för damväskan.

A.-B. GÖTEBORGS BANK

HÄRVANS HEMFÄRGER i påsar

— lämpa sig utmärkt även för
Kallvattensfärgning.

STRID FÖR ALLT VAD KÄRT DU FÅR!

VAR NYTTIG, SÄTT DIG INTE I SKULD OCH GLÖM DIG SJÄLV

TRE RÅD TILL MIN DOTTER I IDUNS MÅNADSTÄVLAN.

FINNS DET EGENTLIGEN NÅGON »invärtes» skillnad på den unga flickan av idag eller för 1000 år sedan? Kanske! — Och hellre tar jag då flickan av idag med sin frihet och ärlighet. Hon har bara så ont om tid, att hon aldrig som förr kan vara stilla och sitta och prata. Men jag skall skriva till dig, du lilla moderna kvinna. Bland »Råd och Rön» i din kokbok skall jag klistra in några blad och på bokstaven M i registret skall du en gång finna: Mammans tre goda råd:

- 1) Lär dig så mycket nyttigt som möjligt!
- 2) Sätt dig aldrig i skuld!
- 3) Tänk så litet som möjligt på dig själv!

Var nyttig, men akta dig för rengöringsmani.

Punkt 1: Enligt »Vagabonde» skall du bli »något mellan Cleopatra och Kajsa Varg» för att kunna fylla din uppgift. Hav öron och ögon tacksamt »på helspänn» under din härliga ungdoms- och lärotid. Lär dig tala och skriva ditt modersmål oklanderligt. Läs, res, studera natur och språk så mycket du hinner. Plåga ej dina medmänniskor med underhållig musik. Sätt dig dock in i tonvärlden så pass att du en skymningsstund kan föredraga »En sommarsång» eller vid julhelgen en psalm för dina anhöriga. — Lär dig laga enkel, närande föda och att städa ett hem. Varhelst på jordklotet du hamnar, värdesättas dessa kunskaper. Lär dig omutlig och punktlig kroppshygien! Avsky lika hjärtligt orenlighet som rengöringsmani. En kvinna med rengöringsmani är något fasansfullt. Det är känt sedan hedenhös. Hennes tankar dirigeras av sopborsten. Det står en air omkring henne av naftalin och ammoniak. Puh! — Som sagt: Lär dig mycket, men gå ej till överdrift. Stärktvätt, karamellkokning, småbrödsbak o. dyl. ger jag dig dispens ifrån, såvida du ej ägnar dig åt någotdera. Lär dig vara ensam. Det är ljuvligt få gå till rätta emellanåt med sin egen lilla person, strängt och allvarligt!

Stå först i kön att betala skatt.

Punkt 2. Men allt vad du lärt blir till intet, om du ej kan ordna upp dig ekonomiskt. Minns du farbror Tidenius? Han var begåvad, hade ett fint namn, var lärd, kvick, fri, behaglig — men du vet hur han förföll. Varför? Han dvaldes ständigt i skulder. Endast ett av millioner exempel. Dålig ekonomi är den säkraste bromsen för all slags stabil framgång. Tag mammas särskilt varma

Mammorna ha mycket att säga sina döttrar i Iduns septembertävlan. Här en uppsats över ämnet »Tre råd till min dotter», som är värd att publiceras.

Iduns tävlan för oktober.

En ny månad och en ny månadstävling för Iduns läsekrets. Som ämne för oktobertävlan sätter Idun upp rubriken

Fortsättningshemmet.

Vad betyder det? frågar Ni. Jo, med detta ämne avser Idun att fråga sina läsarinor hur ett hem skall byggas upp praktiskt från början. Lite var ha vi varit med om att lägga grunden till ett hem, men allteftersom tiden skriker framåt, resurserna bli större och hemmet växer får man ofta vraka det som en gång köpts och befunnits gott. Hur skall man ordna sitt hem och köpa sina möbler alltifrån den första lilla dubletten för att dess inredning skall kunna följa en livet ut eller på annat sätt praktiskt användas? Säkert ha Iduns erfarna läsarinor goda råd och nya uppslag att ge i denna fråga — sänd in dem, gärna med illustrationer (fotografier eller teckningar) märkta »Oktobertävlan» före oktober månads utgång. 100 kr. i pris tilldelas insändaren av det bidrag, som av red. anses vara det bästa.

Friherrinnan Greta Hamilton, född Ribbing, maka till kammarherren, friherre Hugo Hamilton på Boo slott i Närke. (Porträtt från Jensens atelier.)

råd i denna sak: Neka dig aldrig något du vill ha, men uppskjut med köpandet därav, tills du har råd.

Stå först i kön att betala skatt — sist då det gäller modesaker för säsongen. Det är så nyttigt se sig om först, det nyutkomna är ibland långt ifrån det trevligaste. Var självständig i din smak! Hoppa ej genast med allt det nya. Härtill fordras endast moraliskt mod.

Gör dina medmänniskor tjänster — fordra intet igen.

Punkt 3.

»Vill du lycklig genom livet vandra
Av dig själv du fordre allt.
Intet utav andra!»

Var rättskaffens, naturlig och förnöjsam. Säg icke jämt: Det kan jag inte! — På samma gång världen blivit mycket fordrande har den också blivit oerhört tolerant. Möjligheterna äro 1000 gånger större nu än förr. Torparflickan blir »stjärna», bondpojken landshövding, furstinnan bor i ett rum och kök, för detta kaptenen blir chaufför — allt mycket lättare än för 30 år se'n. — Misstro ingen utan klara grunder. Gör gärna en tjänst åt dina medmänniskor utan att genast fordra metervis kompenstationer. Skryt så litet som möjligt! Gå ej genast upp i »limningen» över en, kanske inbillad — oförrätt. Hur uppförde du dig? Tänk efter! — Hav gärna en hobby, ej för prentiös, det ger lycka och tillfredsställelse. — Till sist vill jag säga dig: När motgångar komma, då först sättas du på prov hur du förvaltat Guds dyrbaraste gåva till dig: Livet. Stilla och ödmjukt skall du taga det som givs; väl vetande, att Försynen ej glömmet en enda av oss små människor.

»Strid för allt vad kärt du får
Dö om det så gäller!
Då är livets konst ej svår,
Dödens icke heller.»

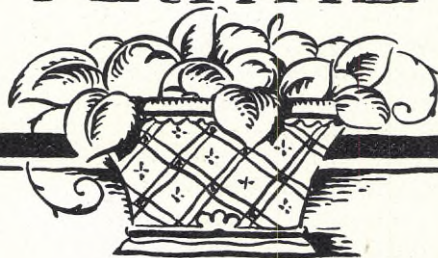
Så har jag skrivit till dig, min flicka, ty varje gång jag vill tala med dig, rusar du ut med dina kamrater. Jag tänker då: »Våra ungdomar äro förflackade, utan hjärta.» Då kommer en liten ångerfull flicka med basketmössan på sned, nätt och varligt suckar hon och viskar: »Du vet att ingen ingen på hela jorden är som du.» Dörren smäller igen! — Å! — visst har hon hjärta!

MAMMA S.

JDUNNS JUBILEUMS-ARTIKLAR

»ÄKTENSKAPETS HELIGHET GER jag inte mycket för.»

Ärkebiskopen vill att vi skola hålla ihop, tillsammans bära det tunga i ett misslyckat äktenskap. Då skrev någon dessa ord: »Äktenskapets helighet ger jag inte mycket för» och de orden drabbade mig som en pistolkula, en dum-dumkula en solig septemberlunch. Jag kände med en stegring, som tilltog varje minut, som något man vill vittna om: äktenskapets helighet ger jag allt för. Äktenskapet är heligt.

Det hände för många år sedan att en kvinna lämnade nio, säger och skriver nio barn för att gå till en annan man. Det var en stor historia, som väckte uppseende och som naturligtvis vålade lidanden på fyra håll: paret som skildes, den nya mannen (som hade att taga på sig ett stort ansvar) och de nio barnen, tagna över en bank.

Efter flera, flera år blev det hos det nya paret tal om skilsmässa. Man bör icke skiljas, sade mycket hett hon som lämnat sina barn. Men kära, sade hennes nya man, jag vill minnas att du själv... Vi brukade skratta åt den historien, därför att den frånskilda brustit i gråt vid repri- manden.

Nu förstår jag henne. Hennes nya äktenskap var det rätta, det verkliga, därför kunde hon tala som hon gjorde. Hon blev sedan i sin tur lämnad, då hon redan var en gammal kvinna. Det var en tragedi. En katolik skulle kanske säga att det var straffet för att hon på sin tid bröt sitt första äktenskap. Men hennes långa andra äktenskap, som var en hel andlig gemenskap, gav henne dock rätt att göra det för en frånskild nu konsekventa påståendet: Man bör icke skiljas.

Om båda parterna kände så, skulle äktenskap icke bli så olyckliga som de äro, då de äro olyckliga!

Nu är det vanligen blott en part, som söker hålla ut, andra parten gör allt för att det slutligen icke blir möjligt utan en fullkomlig förvriddning — fast, vem vet vad som skulle växa ur en uthållighet ändå till slutet. Om båda äro hederliga, om båda se högt på äktenskapet, måste en uthållighet leda till en stålsättning av karaktären, en helgd av hemmet, som skulle ha vida följder. Nu är det ofta så, att en icke kan hålla högt ett hem, där andra parten gör allt för att förnedra, upplösa, förödmjuka detta samma hem och på så sätt i vida ringar skapa en smädebild av vad ett hem är.

Äktenskapets helighet.

Av

Vera v. Kræmer

Om äktenskapet av båda parterna hölles tillräckligt i helgd, och om såväl maken som maken på allvar ginge in för att föra det lyckligt i land, så skulle det ej finnas så många olyckliga äktenskap, och som en följd därav skulle ej heller skilsmässorna bli så talrika som nu är förhållandet, framhåller författarinnan Vera von Kræmer i sin jubileumsartikel.

Jag nämner icke barnen.

Ty, äktenskapet är icke först och sist barnen.

Där så är, kunde man ha barn, men

RADIO.

Efter Chales Wharton Stork

av TERESIA EURÈN.

I luftens stråk ströva toner kring,
danslätar, tal om tusende ting.
Man får sin konsert vid egen härd,
sitt föredrag — utan spårvägsfärd.
Det finns så mycket att lyssna sig till:
håll radion redo, sitt bara still!

Där dallrar i luften mer än så,
mera än några antenner nå —
toner man inte har noter för,
sånger som bara den vise hör.
Våglängden hittar man inte så lätt,
det gäller att stämma själen rätt.

Gå ut i det fria — långt bort ifrån
stadens förvirrande larm och dån!
Lyss till mullrande, mångstämmig skogshar-
moni
eller glimmande vågors ljudlösa skri,
till bergens värtaliga ensamhet,
blommornas tröst för vad ingen vet.

Eller — sitt i ro som förut vid din härd
med en redlig vän ur böckernas värld,
eller en av det slag som kan tigande le
och säga långt mer än ord kunnat ge.
Hämta in vad du kan med din själs mikrofon —
ty ständigt sker broadcasting ovanfrån!

icke man, eller barn, men icke hustru. Då kommer man till eit annat problem: hur skall det ordnas, om en människa vill ha barn, men ingen medpart i dem, utan endast barnen? Är detta lovligt eller upplösande för det stora hela?

Äktenskapet är i och för sig äktenskapet, samlevnaden mellan man och kvinna, år ut och år in. Utan barn eller rikare genom barn.

Ett sådant samliv passar icke alla för. Det finns omoraliska naturer, det finns enstöringsmänniskor, obändiga naturer som icke kunna skapa om de icke äro fria, det finns könsligt kalla (fast annars varma) människor, som icke ha gått miste om något genom att icke vara gifta.

Men för de vanliga, eller de, som vilja vara gifta och söka varandra, är äktenskapet en fullkomning, som icke är något annat än heligt. En fullkomning i och för sig, utan barnen. Felet är, att vi aldrig uppfostras att värda äktenskapet.

Äktenskapet helgar allt det, som annars icke ter sig heligt, det förklarar och fördjupar det, som vi icke annars förstå. I denna dagliga samvaro ligger en lära, som man endast är lycklig att få lära sig genom att lida sig till den, streta emot, slå pannan emot, gå tillbaka till, tacksam och ödmjuk: läran att vara fri och ändå bunden.

Det är icke något hårt ord detta att människan innerst är ensam. Det slungas ut med bitterhet, medan man lär sig det det är alltid då en anklagelse mot någon, som man tycker icke är nog för en. (Man glömmer naturligtvis att fråga vad man själv kan vara för en medmänniska.) Men hur skulle det vara, om man vore så beroende av en annan? Hur svag och fattig skulle man själv då bli, ett rö. Man är ensam och livets läxa är väl att var och en må söka sig väg. Men i början är den upptäckten, då man blivit först kär, så gift och så lär sig älska, en mycket plågsam och förbluffande historia.

Att vara ensam på det sättet är att vara en värld för sig, en hel värld av möjligheter. Men äktenskapets tvåfald lär en att ge en annan fri och ändå ha klav på den, att respektera en annans inre liv — då man funnit, att dit kan man icke komma — och ändå kunna säga: du är min.

Utän äktenskapet kunna vi sällan säga: du tillhör mig, jag är din. Underbara, heliga ord, som vi först förstå, då vi levat länge bundna.

VERA v. KRÆMER.

BARN FÖRSÄKRINGAR

SVEA

STUDIEFÖRSÄKRINGAR

HUVUDKONTOR: GÖTEBORG, V. HAMNGAT. 3.

N Ä R M A N F L Y T T A R . . .

FLYTTNINGEN GER ANLEDNING TILL MELANKOLISKA REFLEKTIONER.

MITT HEM BLIR EN TIDIG MOR-
gostund fyllt med en massa lärar, som
spridda här och där i rummen, gapa tom-
ma och döda som öppna gravar, väntande
på att allt det som finns härinne skall krym-
pa ihop och bli så litet att det kan pac-
kas in i lårarna, precis som graven väntar
på sin lilla kista, vilken rymmer det koncer-
trerade stoftet av ett människoliv.

Jag minns att en av mina studentkam-
rater brukade säga att ett hem är utvidg-
ningen av vår personlighet. Jag ser mig
omkring i denna lilla lägenhet, som jag un-
der fyra år kallat med det pretentiösa nam-
net hem. Är detta lilla surrogat av hem
verkligen en utvidgning av eller ens ett
återsken av min personlighet? Min blick
flyttar sig från den ena möbelen till den
andra. Hyllorna, som äro fyllda av bö-
cker äro ganska tillfälligt sammankomna.
De antika stolarna, överklädda med ett tyg,
som jag engång i misshugg köpte på en
billigförsäljning, och som inte går i stil
med stolarna men ser blommigt och glatt
ut. Och den lilla chäslongen med det ruti-
ga något schaskiga brunrå överdraget,
inte ditkastat på ett artistiskt sätt utan
ordentligt pånubbade, och med en ryslig vec-
kad kappa nedanför. Den är sannerligen
så ful till formen att om jag fick se den
hos någon av mina vänner jag skulle vän-
da mig bort med avsky och tänka, att
det var horribelt så dålig smak hon har.
På schäslongen äro upptornade en massa
kuddar, slitna i hörnen, nödtorftigt brode-
rade med korsstyggn och stjälsstyggn i de
märkvärdigaste färger som inte gå ihop
varken med varandra eller med sofföver-
draget. På väggen hänger ett stort havs-
landskap, som inte är riktigt färdigt, det
är ett motiv från Bretagne som jag fick
engång av en fröken, som villigt erkände
att hon inte kunde måla landskap. Och
på ömse sidor ett par andra tavlor vilka
jag vunnit på lotteri. Men värst är i alla
fall jättematbordet på de hemskt klumpiga
fötterna, vilket alltid känts för högt att
äta vid och egentligen är tjänligt endast
om det någon gång kommer någon ab-
normt lång herre i huset. Nu ser det än
mer jättelikt ut, när vi flyttat
bort alla de övriga möblerna.

Jag undrar om allt detta kan
vara mig likt på något sätt, och
om det kunde tänkas, att jag
skulle känna igen mig själv i
det, ifall jag såge det hos någon
annan. Men jag kan inte klara
upp detta för mig. Huru jag än
intalar mig att tycka, att det
inte motsvarar min smak, att jag
inte kan begripa hur jag någon-
sin trivts med det, och att jag
aldrig i världen mer skulle köpa
mig något liknande, så går det
inte. Ur kuddarnas slitna hörn,
ur schäslongkappans ihopnub-
bade veck, ur de kompakta
bordsfötterna och lotteritavlorna
strömmar emot mig något som
inte vill gå in på mina påstå-
enden, som opponerar sig mot

Av

Alma Söderhjelm

*"En flyttning är preludiet till den stora upp-
lösningen" — dylika tankar röra sig mer och
mindre starkt i många hjärnor i dessa flytt-
ningstider, men de uttryckas vackrare och
mera analyserande av professor Alma Söder-
hjelm än vi kanske förmå själva.*

min egen opposition. Det är minnet som
inlägger sitt jäv.

Minnet av allt vad som hänt kring dessa
möbler! Minnet av vila och ensamt arbete,
av munterhet och skratt av oro och ång-
est, av väntan och längtan. Huru är de
inte omsvävade av baciller från vän-
skaps- och kärleksord, från allvars- och
skämtord, fallna under tankeutbyten vid
dagsarbetets små raststunder eller un-
der långa, lugna, tysta förtroliga samtals-
nätter. Huru har inte skyn svept om dem
av godhet och klokhet, av sökande efter
skönhet och klarhet, böljande och mäktiga
skyn, så mäktiga att det förundrar mig, att
de icke för det synliga ögat förvandlat allt
fult och tarvligt så att det bytt utseende.
Huru många händer ha inte lekt med mina
fanerade kuddar, hur många armbågar ha
inte lutat sig mot detta bord, hur många
bekymrade blickar stirrat mot dess enor-
ma yta!

— Fröken, som flyttar in här, frågade
i går, om hon skulle få köpa det här bor-
det. Hon skulle gärna behålla det.

Jag studsade till.

— Köpa?

— Ja. Det var ju tal om att vi skulle
sälja det, säger min jungfru. Hon säger
det i alldeles likgiltig ton. Hon har varit
bekant med bordet bara i några år, men
jag har känt det alltid.

— Det är ju så stort, att man inte kan
få plats för det någonstans, vart man än
flyttar, fortsätter hon.

Och hon har rätt. Jag minns nu, att jag

i går sade henne just de orden: det är ju
så stort, att man inte kan få plats för det
någonstans, vart vi än flyttar.

— Jaså, Ida har således redan sålt det?

Hon sade att hon ville ge tjugu kronor
för det, säger Ida trankilt.

Tjugu kronor! Vilken skymf! Tjugu
kronor för alla lärdomsbacillerna, för alla
vänskaps- och glädjebacillerna! För alla
minnena, som ristats in i det ljusa björk-
trädet. Nej, inte ristats. För första gången
i mitt liv förstår jag, att ofoget med namn-
inristning har någon idé. Vad gäve jag inte
för att alla människor som suttit här hade
ristat sina namn in i bordet, på skivan,
på kanterna, t. o. m. i de kompakta benen!
Då skulle den här fröken nog betala två-
tusen för det.

Nu viker Ida ihop bordduken, och där-
efter den blå ryan, som alltid har legat
på bordet sedan det blev till. Den blå
ryan påminner mig mer än något om allt
som hänt och speciellt om en dyster natt,
när jag satt och väntade på en olycka,
en ändlöst lång natt under vilken dess mön-
ster inpräglade sig i mitt medvetande, så
eftertryckligt att det kommer att sitta i
evigt. Nu stiger hon på en stol och tar
ner tavlorna.

— Var snäll och hjälp mig här ett litet
slag, säger hon när den stora Bretagne-
tavlan känns alltför otymplig.

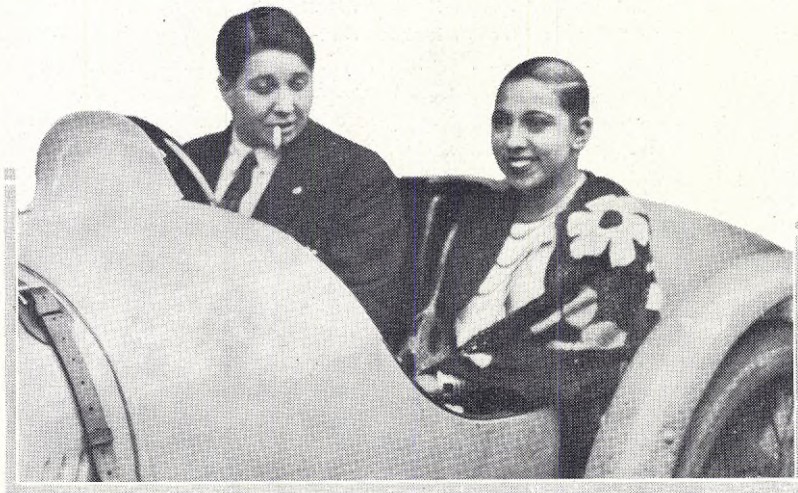
Vi hjälpas åt att lyfta den av kroken.
Väggen gapar tom och enhetlig, ty tav-
lan har ej lämnat något spår efter sig.
Solen har aldrig nått hit och inte blekt
en enda liten tapetbit.

Det dröjer ej länge innan alla böckerna
äro inradade i sina lårar och alla speglar
och tavlor nedtagna och omlindade med
skynken. Jag hade väntat mig, att rummet
skulle vidgas och bli större, men finner
i stället till min häpnad, att det ytterligare
krympt ihop. Det förefaller så litet, att
jag inte kan förstå, att jag kunnat trivas
och leva här. Och att jag kunnat andas.
Var det havsvågornas svall vid Bretagnes
kust, som vidgade rummet — eller var det
kanske tankars flykt och känslors värme
som åt alla håll öppnade perspektiv?

Mot kvällen kommer det några
karlar, som bär bort alltsam-
mans. Jag häpnar över hur lätt
det går. Och hur litet det blev av.
Är det verkligen mitt hela hem,
— mitt hela verk och liv under
år, som nu bärs bort i ett dussin
små lårar? Och i alla fall: var-
för skulle det inte vara det? Man
kan ju rymma ett helt mensko-
liv i en onaturligt liten kista.

Intet är såsom en flyttning,
preludiet till den stora upplös-
ningen. Intet — om man undan-
tager döden själv ger oss en till
den grad riktig uppfattning om
hur ringa och hur smått vårt liv
är, hur lätt det är att rubba, hur
hastigt det förvandlas till en
massa bråte upptornat på ett
flyttningslass.

ALMA SÖDERHJELM.

Det är den berömda negerrevystjärnan Josephine Baker, som åker i sin bil
här med — nej, inte sin kavaller, utan med en kvinnlig kollega, klädd à la
garconne. Vad sägs om "kvinnan som du gav mig"? Men det är visst vid
en kostymfest.

Flossamattor, Gardiner, Möbeltyger

Slitstarka, färgäkta, vackra.

Konstfliten, G:la Höskolan, Göteborg.

Matlusten ökas
Förordas av läkare. — Fås å alla apotek.
IDOZAN A **IDOZAN B**
svagt avförande. ej avförande.

om Ni tar IDOZAN,
erkänt bästa järnme-
dicin. Hög järnhalt.

Begär original-
flaska å kr. 3. 50.

DET SJÄTTE BUDET

FRANKRIKES MEST LÄSTA FÖRFATTARINNA, SOM SKRIVIT
EN BOK OM KÄRLEKENS MYSTERIER OCH
EN OM MODERSKAPET.

ROMANEN SJÄTTE BUDET — Oeuvre de Chair — har utkommit i 110,000 exemplar. Ty man måste väl sätta tro till den siffra som är tryckt på titelbladet? Dess författarinna, Raymonde Machard, har för resten själv sagt mig att hon är den kvinnliga penna som vunnit mest spridning i Frankrike.

Den suggererande titeln har naturligtvis bidragit i ej ringa grad till den ofantliga framgången. Moralen i boken är icke omstörtand. Där predikas den hävdvunna satsen — och som nu börjar att få jämka på sig — att ett brott mot sjätte budet är utan betydelse för mannen, men ödesdigert för kvinnan, även om det ej bär följd. Ehuru tendensen sålunda överensstämmer med den gängse uppfattningen, kommer författarinna till denna slutledning genom att göra en modern analys av kvinnans känsloliv, som är mycket intressant.

Romanen börjar på en skördefest nere i Bourgogne-trakten varefter druvan ger befolkningen hela dess utkomst och där skattandet av stockarna är årets största händelse.

Vinskorven är den traditionella, upprepad genom tiderna. De stora, tunga klasarna klipplas och kastas i ofantliga kar, varpå den äldsta vingårdsmannen och den vackraste flickan koras till vinets konung och drottning. Och så börjar sången, dansen och glammet, som pågår hela den ljuva, heta sommarnatten, medan marken är röd av frukt och luften söt av doft.

Dolène, så heter bokens hjältinna, kan ej undgå att smittas av den allmänna yran, så mycket mer som denna fest nere på mormoderns gods alltid utgjort hennes barnoms fröjd, och hon återfunnit vid sin sida kusin Jean, sin bästa vän och lekkamrat från förr, och sin ungdoms svärmeri.

Och månen, denna nattens kopplerska, narrar de bägge unga att arm i arm vandra fram under doftande orangeblommor till deras gamla lekplats vid den igenvuxna fontänen, prydd med Pan-huvudet. Och för-gäves kämpa de emot berusningen — — — Men uppvaknandet var förfärligt! Ty Dolène älskade sin make, sin Jacques, som var på långresa — långresor ha, som man vet, icke så litet på sitt samvete! Hals över huvud flydde hon från mormodern och kusinen till sitt hem i Paris. Och som en tjuv, rädd för upptäckt, smög hon sig in i huset, ehuru det var bebott endast av tjänarna.

Dagarna gingo! Hennes samvetsqual, långt ifrån att släppa, växte, och till sist för att göra bot beslöt hon att uppsöka sin svärmor, en hård, bigott kvinna, på det att denna måtte döma henne. Men svärmodern, som dyrkade sin son, tänkte endast på att spara honom lidanden och fick Dolène att svära att ej berätta något.

Jacques återkom, kärleksfullare än någonsin. Han fann sin maka förändrad. Modern lät honom då förstå att hustrun plågats alltför mycket av sin längtan och nu ville

Vår Pariskorrespondent fru Anna Levertin ger våra läsare en litterär vink genom att presentera Frankrikes mest lästa författarinna Raymonde Machard, vars produktion helt sysslats med, vad man brukar kalla, kvinnliga ämnen.

straffa honom. Och ångerfull bad Jacques Dolène om förlåtelse.

Allt detta endast ökade Dolènes förtvivlan, och i hennes plågade sinne upprann den idé att hon skulle få igen sin samvetsfrid om — mannen gick och gjorde sammaledes. Och, ehuru förtärd av svartsjuka, spelade hon honom en annan kvinna i händerna. Enligt mäns vana var han ej svår att locka. Kärlekens väsen föreföll Dolène nu så hemskt och främmande, att hon endast hyste en klar tanke: att lämna Jacques för alltid. Men hon kom aldrig att utföra sin försats, ty till sin häpnad märkte hon, att han fortfarande älskade henne över allt på jorden liksom hon honom, men att det

Föredragshållerska.

Fru Anna Levertin, fotograferad på sin balkong i Paris.

Fru Anna Levertin kommer även att låta höra sig i föredrag för en större allmänhet än den, som har tillträde till Iduns kvinnoklubb, där hon håller föredrag för sekt. I torsdagen den 13 oktober. Måndagen den 10 oktober kl. 8 e. m. håller hon nämligen offentligt föredrag i Viktoriasalen över ämnet med den lockande titeln "Franska kvinnor som lyst och älskat" — en presentation av kvinnliga berömdheter i Frankrikes historia. Säkert blir det fullt hus, ty fru Levertin har en trogen åhörarekrets, som har henne i gott minne från föregående värdefulla och lyckade föredragsaftnar.

Raymonde Machard.

felsteg, som hållit på att pina ihjäl henne, ej det minsta berört hans känsloliv. Då insåg hon den stora skillnaden mellan mannens och kvinnans psyke.

Man skulle tycka att författarinna kunnat komma till denna slutledning utan att låta sina figurer genomgå så pass radikala experiment. Dock, som romanen föreligger, måste man säga att den är skriven med brio, och ehuru handlingen är uppkonstruerad, äro de handlande levandegjorda.

Den bok, som röjt vägen för Oeuvre de Chair och som tilltalat mig mera, är Raymonde Machards förstlingsbok. Även den har en biblisk titel. Den heter »Tu enfanteras» — »Du skall föda» och anspelar sålunda på ett bibelord. Den prisbelöntes av akademien och utdelades genom staden Paris' försorg till husmodersskolor och dylika institutioner. I densamma predikar Raymonde Machard moderskapet med en hänförelse, som måste anses berömlig i ett land där barnalstringen är så pass sparsam som i Frankrike. Kanske kommer en dag när denna bok även behöver spridas i det landet Sverige.

I boken, en roman kan man knappast kalla den, behandlar författarinna hela den process som en ung kvinna genomgår från det ögonblick hon känner att hon skall bli mor tills undret skett och hon ligger där lycklig med barnet i famnen, medan fadern röd kysser dem bägge.

Och liksom för den blivande modern intet är oviktigt som rör barnets tillblivelse, genomgår författarinna alla de olika faser i utvecklingen.

Det första generade besöket hos barnmorskan och skräcken liksom betydelsen av denna myndiga kvinnas dom. Det viktiga ögonblick när maken ska få bli delaktig den största av nyheter och oron att han ej riktigt skall förstå och i ord uttrycka den lycka som vederfares dem. Så börjar förfärdigandet av småkläderna, som modern sömmar och som förefalla henne lika många poem. De små linnena, mantlarna och det mest förtjusande av allt, sockorna som ska omsluta de små rosenfötterna, vilka beskyddade av far och mor skola taga sina första trevande steg ut i denna stora, osäkra värld.

Så följer veckor av oro. Det måtte väl ej vara något på tok? Barnet blir väl friskt och sunt? Ska det bli en gosse eller en flicka? Ibland önskar modern en gosse,

(Forts. sid. 1032.)

CAP
Nötter

Nougatchoklad
av högsta kvalitet. 1 kr. pr. ask.

OMODERN VÅNING TROLLAS BORT

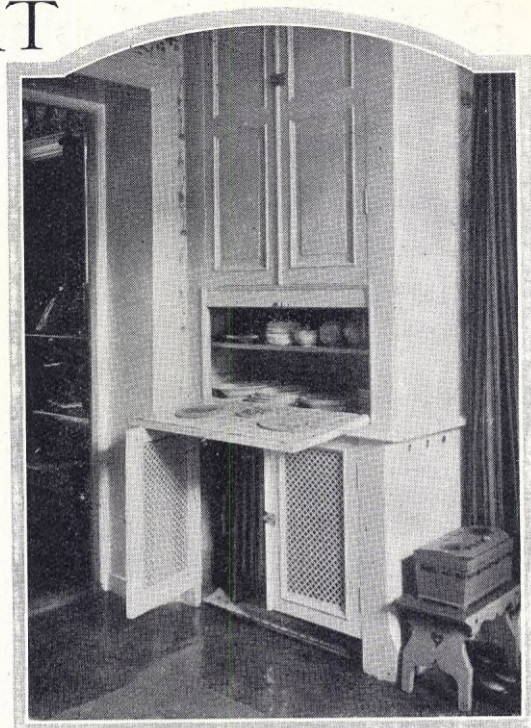
MODERN VÅNING MED NUTIDA BEKVÄMLIGHETER
KOMMER I STÄLLET.

Det finnes en del företagsamma människor, som hellre flytta in i en äldre, omodern våning, för att få den omgjord efter sin egen smak, än i en modern, där de endast blint få godtaga, vad arkitekten funnit för gott. Badkaret Arcos konstruktör, löjtnant K. Witte, ville helst vara sin egen arkitekt, delvis sin egen tapetserare, målare m. m. och därför föredrog han och hans hustru att inreda sitt hem i en av 80-talets obekväma bostäder, vilken nu som genom ett trollslag blivit förvandlad till en med en modern våning fullt jämförbar. När så arbetet upptogs, tyckte nog löjtnant Witte, att allt skulle bli ganska gott, men ett av det väsentligaste av nutidens bekvämligheter — badrum — kunde ej här med bästa vilja i världen inredas. Att en badanordning på något sätt borde komma till stånd, det hade löjtnant Witte klart för sig, men hur? En dag var problemet löst. Med berättigad stolthet förevisade han oss sin nya uppfinning, tack vare vilken man på ett enkelt, praktiskt och jämförelsevis billigt sätt får en ersättning för badrum i en omodern våning, där detta saknas, och där inredning av sådant är omöjlig på grund av utrymmesskäl eller svårighet med avlopp.

I ett mindre rum åt gårdssidan f. d. jungfrukammare, nu inrett till serveringsrum, skriv- och telefonrum, står det prydliga badkaret, av furuträ med infällningar av Plywood, som en trevlig soffanordning med färgrikt överkast och många broderade kuddar. I en handvändning lyftes det madrasserade locket av, och karet, som står på sex trissor med kullager, rullas med lätthet och med iltågsfart ut i det angränsande köket, där det ställes bredvid vattenledningen och den på väggen ovanför upphängda

Idun ägnar flera artiklar i detta nummer åt de aktuella flyttningsbekymren, evad de äro av andlig eller materiell art. Här få vi göra bekantskap med en händig stockholmare, som förvandlat sin omoderna våning till en tip-top modern — detta är väl något att studera i dessa dagar, då omoderna våningar stå att hyra i mängd till billiga pris, medan moderna äro hart när omöjliga att uppdriva.

elektriska varmvattensapparaten, vilken i ett nu fyller det med vatten av erforderlig värmegrad. Lika fort tömmes det igen, genom en enkel anordning, utan användande av handkraft. Några ögonblick senare är det åter en trevlig soffa. Där kökets utrymme så tillåter, kan det även förvandlas till köksbord genom en därtill hörande, praktisk inrättning. Det faller av sig självt, att konstruktören

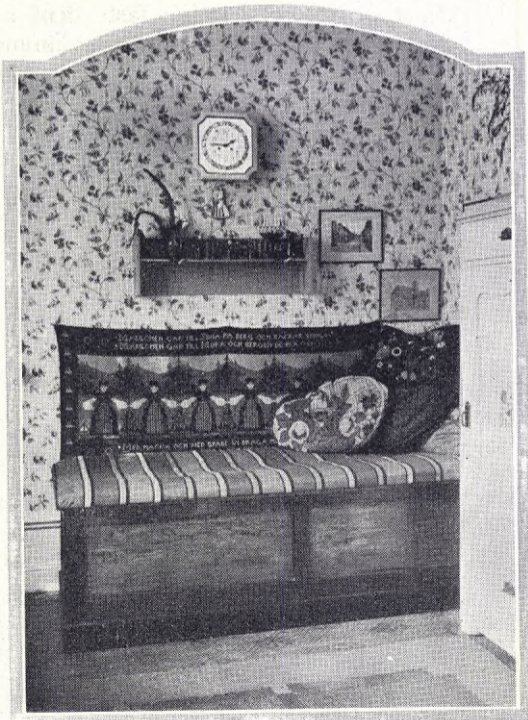
Ett hemmagjort värmeskåp.

Ett hemtrevligt vardagsrum.

hem i så hög grad gör sig gällande. Fäderneärvda möbler ha beretts en tilltalande inramning genom den över allt omgjorda, fasta inredningen. Det är onödigt att tillägga, att amatörtapetseraren synnerligen omsorgsfullt klätt sina möbler själv. Och när vi därtill se välgjorda bokband, förträffligt tillverkade reskoffertar m. m., våga vi framkasta något om lektioner i de olika facken. Svaret blir, att med självtillit och företagsamhet skulle nog var och en kunna utföra en hel del arbeten i hemmet — nå, så lätt går det väl inte, det måste en löjtnant Wittes uppfinningsrikedom och händighet till också.

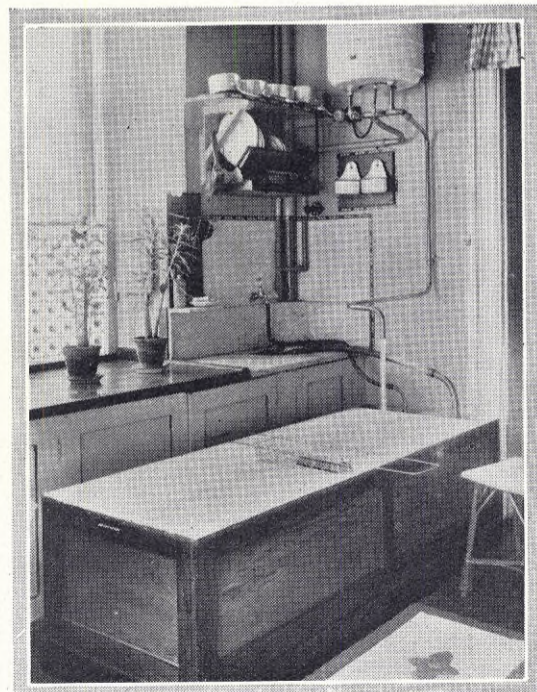
MAJ STERNER.

Badkaret i sofftillstånd.

av denna praktiska nyhet även vidtagit andra fyndiga anordningar i våningen till båtnad både för hushållsmaskineriet och trevnaden. Det finnes härav mångt och mycket, som ej genast faller i ögonen, men som vid närmare påseende befinnes vara av stor nytta. Härvid måste man taga i betraktande, att det är 1860-talets miljö, vari dessa nutida bekvämligheter tillkommit, en miljö, där mycket av själva "stommen" ej kan förändras. Men ett praktiskt sinne finner i de flesta fall på utvägar. I det nämnda serveringsrummet, f. d. jungfrukammaren, uppbyggdes t. ex. mot väggen närmast ingången till matsalen ett stort skåp, i vars nedre del ett värmeelement insattes. En klaffskiva fälles ned, och husmodern får ett utmärkt serveringsbord, på vilket hon kan placera lagom värmda tallrikar, framtagna från värmeskåpet inunder. I sängkammaren ha behövlige skåp inbyggts i kombination med sängalkoven. I ett skåp för tvättkläder närmast köket är särskild luftväxling sinnrikt anordnad.

Men det estetiska har ej fått stå tillbaka för allt det myckna praktiska, som i detta

Badkaret i funktion.

En verklig njutningsdryck får Ni av

Kobbs Zaryana Thé

(uttalas: SARJANA)

Erhålles överallt i originalförpackningar à 75 öre, Kr. 1.75, 3.50, 6.75 o. s. v.

GÖSTA BERLING PRESENTERAS

NÄR SELMA LAGERLÖF DIKTADE OCH VAR LÄRARINNA I LANDSKRONA.

MINNEN UR ETT VERKSAMT LIV.

DEN FÖRSTA SKOLA JAG LÄRDE känna var Elementarskolan för flickor i Landskrona. Som en liten blyg tös från landet prövade jag in där, och då jag haft en mycket duktig guvernant kom jag i den näst högsta klassen. Det var kanske litet högt för min ålder. Det var i de åren, då skoltiden var läxornas tid, och vi knogade på duktigt och lärde oss nog en hel del. Prätiga och kunskapsrika lärarinnor hade vi. Skolans föreståndarinna var Josepha Ahnfelt, dotter till prosten P. G. Ahnfelt i Farhult, Per Wieselgrens och biskop Thomanders vän. Hon liknade nog sin fader, både till utseende och begåvning och även i fråga om lärdom. Under ungdomsåren hade hon varit guvernant i förnäma familjer i England, hade även länge vistats i Frankrike. Hon var hemma i dessa länders litteratur och undervisade utmärkt i deras språk. Aldrig voro hennes lektioner tråkiga, men ibland litet uppskakande, ty hon hade temperament. Hon hänfördes av det, som tilltalade henne, och hon kunde själv väcka hänförelse för historiens hjältar. Hennes intresse för tilldragelserna i världen var levande, och ett samtal med henne var alltid roligt. Så hade hon i hög grad intresset för att "sprida kunskap". Hennes förra elever voro alltid välkomna, när de önskade öka sina kunskaper, och hennes privatlektioner voro mycket givande och — mycket billiga! Ofta samlade hon gäster i sitt lilla vackra hem, och många aftnar med sång, musik, högläsning och roliga samtal har man henne att tacka för. Jag minns en afton, då prosten Flygare från Kristianstad hållit föredrag om general Gordon och efter föredraget var fröken Ahnfelts gäst. Samtalet rörde sig om Gordon, och då prosten beklagade, att han ej kunnat få tag i något porträtt av honom, kom hans värdinna med en liten vacker fotografi av generalen och dessutom med brev från engelska vänner, som talade om honom. Så kom samtalet att beröra Savonarola, som Flygare gärna ville hålla föredrag om, och så fick han se en liten fin reproduktion av den italienska reformatorns profilporträtt. Prosten bugade sig och log och sade en väl turnerad artighet om detta hem, som alltid bjöd på just det man önskade sig. Josepha Ahnfelts hem förtjänade komplimangen.

Innan jag fyllt 18 år kom jag att undervisa i skolan, på grund av en tillfällig lärarinnebrist. Jag undervisade i tredje förberedande klassen och efter ett par år även i klasserna i elementarskolan. I tio år hade jag denna verksamhet, mellan 1885 till hösten 1895. Det var ungdomsåren, och de voro i många avseenden rika. Mitt arbete i skolan älskade jag. Antagligen har jag haft en medfödd förmåga att undervisa. Jag läste med barnen under timmarna och lekte med dem på den långa, smala skolgården under rasterna. Och i mina förra lärarinnor fick jag goda och trofasta kamrater.

I somras gjorde jag ett kort besök i Landskrona för att lägga blommor på mina föräldrars grav. Jag slogs av hur vacker den gamla staden är. Slottet ligger inom sina vallar och gravar inbäddat i blommande trädgårdar.

Fröken Dagmar Lauritzen.

Fröken Dagmar Lauritzen, en av Stockholms mest kända lärarinnor, som en lång följd av år verkat i Statens normalskola för flickor, fyller den 11 oktober 60 år. På Iduns begäran har hon nedskrivit några minnen från sitt verksamma liv, som läses med största intresse, inte minst i de delar som röra Selma Lagerlöf.

Res till Landskrona och studera koloniträdgårdarna, och gå sedan ut i Strandpromenaden och se solnedgången över Sundet, det ljusa, älskade Sundet!

Strandpromenaden.

*Vackra promenad, jag känner
alla dina tusen fröjder.
Alla Sundets under såg jag
ifrån dina gröna höjder.*

*Men varför är han så ödlig,
denna vackra promenaden,
lik en eremit, som dväljes
i en öken, långt från staden?*

*Ack, min fagra vän, om ändå
jag romaner kunde skriva,
underbara episoders
skådeplats du skulle bliva.*

*Du så klassisk varda skulle
som en gata i Verona.
Att se dig detsamma vore
som att älska, som att träna.*

*Vackra eremit, dig skulle
främlingskaror hyllning bära
och tillbedja dig med sånger
som jag diktat till din ära.*

Vem har skrivit dikten? En som lärde sig älska Sundet, men som redan då i sitt inre bar på ett stort diktverk, som skulle göra hennes eget landskap berömt: Selma Lagerlöf.

Under mina tio lärarinneår i Landskrona var Selma Lagerlöf en av mina kamrater. Ute i strandpromenaden såg jag henne första gången. Hon var sorgklädd, och hennes stora, ljusa hår hängde i en väldig fläta neråt hennes rygg. Hon hade en så vänlig blick i sina ögon, när hon såg på den barnkamrat, som jag verkliga var. Aldrig fanns det skymt av översitteri hos henne, hon uppskattade ett ihärdigt och redbart arbete, och så förstod hon ens ungdomliga tankar och funderingar, när man kom fram med dem. Hon sade inte myc-

ket själv, men ett yttrande av henne kunde öppna helt nya synpunkter på frågorna.

Selma Lagerlöf hade en så vacker röst. Hon läste gärna högt. Jag minns henne läsa biskop Nikolas tal till Skule Jarl. Jag tror knappt det gjorde lika starkt intryck på mig, när jag såg en utmärkt framställning av Kongsemnerne i Stockholm. Under de sista åren läste hon ofta saker, som hon själv författat. Jag minns när jag hänfördes över Dunungen. Ibland berättade Selma med ett par ord om den verklighet, som låg bakom berättelsen. Man fick en aning om hur ett litet stycke vardagsliv kunde gripas av snillet och lyftas upp och få glans och bli något för mänskligheten.

När jag ämnade mig till inträdesexamen till Högre lärarinneseminariet, skrev jag ett par svenska uppsatser för Selma Lagerlöf. "Du skriver för långa meningar", sade hon. "Du måste lära dig sätta punkt. Det tycker också lektor Linder om. Hör på det här!" Och så läste hon upp för mig början till den lilla legenden Gamla Agneta, som hon hade i manuskript. Den kvällen berättade hon om hur ofta hon arbetade med en sak, men så med ens kom allt till henne, utan ansträngning, och hon bara behövde skriva, skriva så länge hon orkade. När jag en gång läst om hur stora författare skriva, kom detta samtal för mig.

Blott ännu ett minne, som rör Selma Lagerlöf.

Vi hade en liten klubb, fem kamrater. Vi samlades i ett gammalt musikerhem hos vår sånglärarinna, Nanna Hallberg-Norlind, som för övrigt själv berättat om våra sammankomster. Vi voro i hennes hem fullkomligt ostörda. Vi sjöngo duetter, Nanna Hallberg spelade och Selma Lagerlöf läste högt. Så voro vi för sista gången samlade och drucko té nere i trädgården i ett litet lusthus, med lampan tänd på bordet. Med ens sade Selma: "Nu skall jag läsa något för er!" Och så gick hon hem och hämtade de fem kapitlen ur Gösta Berling, som hon en tid förut skickat in till Iduns pristävling. Hon läste dem för oss i den stilla sommarnatten. Jag glömmer det aldrig. Ännu kan jag höra orden om "min bleke vän, Döden", som på ett särskilt sätt grep mig. När jag kom hem, sade jag åt min mor: "I kväll har Selma läst för oss något underbart, olikt allt annat. Hon har skickat det till en pristävling. Antingen blir det mycket nedgjort eller också mycket berömt." För mig, som var van vid 80-talets romanlitteratur, voro dessa kapitlen något alldeles nytt. Att Gösta Berlings saga skulle bli en världsberömd bok anade man väl knappast i den stunden.

Hösten 1895 blev jag elev vid Högre lärarinneseminariet, och jag, som så många andra, kom att älska det gamla huset uppe på Riddarbacken. Det var för oss vad universitetet är för våra dagars studerande ungdom, icke så stort och icke med så vida vyer, men med något av ett hem över sig. Vi arbetade — i litet för många ämnen — men ändå intensivt! Vi hade bestämda ordningar i en hel del småsaker, men ingenting av det verkade nedtryckande. Vi kommo från olika hem med olika

(Forts. sid. 1032.)

Frukostbröd

300 gr. sammalet vetemjöl
250 " fint " "
4 teskedar Tomtens Bakpulver
2 " socker
1 1/2 tesked salt
1 1/2 matsked smör
3 3/4 del. mjölk

BEREDNING: Mjöl, Tomtens Bakpulver, socker och salt blandas. Knåda in smöret i den torra blandningen. Rör i mjölken hastigt och arbetar massan till en smidig deg. Dela denna i fyra delar och forma varje del till en rund 1 cm. tjock kaka, som skäras i fyra delar korsvis. Grädda genast i varm ugn.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

SOPHIE LJUNGMAN.
F. Malmberg, Rönninge. Änka
efter kyrkoh. i Klara församl.
i Stockholm, hovpredikanten
Carl Ljungman.
80 år den 6 oktober.

SIGRID WENNERSTRÖM.
F. Nystedt, Uppsala. Änka
efter disponenten Carl Wen-
nerström.
80 år den 9 oktober.

ALMA INSULANDER.
F. Boström, Örebro. Änka
efter agronomen Erik Gustaf
Insulander.
80 år den 7 oktober.

ELEONORE PETRI.
F. Nyman, Halmstad. Änka
efter läroverksadjunkten, fil.
doktor C. M. Petri.
80 år den 10 oktober.

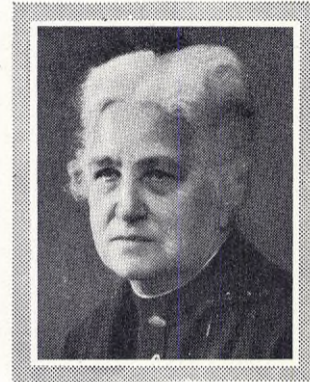
ALICE RIDDERSTOLPE.
F. grev. Taube, Stockholm.
Maka till f. d. majoren, frih.
F. Aug. Ridderstolpe.
80 år den 13 oktober.

GERDA RÖNNE.
F. Björck, Hälsingborg. Änka
efter grosshandlaren Frits
W. Rönne.
75 år den 8 oktober.

ANNA SEBELL.
Fröken, Uppsala. F. d. före-
stånd. för Eskilstuna Elemen-
tarläroverk för flickor.
75 år den 8 oktober.

HELENA STENDAHL.
F. von Wolffradt, Göteborg.
Änka efter majoren Anders
P. Stendahl.
75 år den 10 oktober.

GUNILLA TENGSTRAND.
F. Hoffman, Skara. Änka
efter domkyrkosysslomannen
A. H. Tengstrand.
70 år den 8 oktober.

ALMA LYZELL.
F. Samuelsson, Malmö. Änka
efter tullförvaltaren Axel Ro-
bert Lyzell, Lysekil.
70 år den 11 oktober.

MARIA WITTE.
F. Delander, Ölslanda, Sten-
kullen. Maka till godsägaren
Carl Adolf Witte.
65 år den 8 oktober.

SISSI ÖRTENBLAD.
F. Byström, Stockholm. Maka
till f. d. rektorn, fil. dr Olof
Örtenblad.
65 år den 8 oktober.

ANNA SCHÉLE.
Fru, Halmstad. Maka till
konsul Th. Schéle. Socialt
och filantropiskt verksam.
60 år den 25 september.

ANNA DAHLSTRÖM-
NILSSON.
Göteborg. Med. dr. Prakt.
läkare. Maka till konstnären
Johan Nilsson.
60 år den 5 oktober.

LOUISE LAMM.
F. Waldheim von Bastineller,
Stockholm. Änka efter tand-
läkaren A. L. Lamm.
55 år den 7 oktober.

HILDA HUMBLE.
F. Malmberg, Häverö. Maka
till prosten O. Abr. Humble.
55 år den 11 oktober.

ERIKA FÄGERSKJÖLD.
F. Landgren, Strängnäs. Maka
till frih. Anton Fägerskjöld.
50 år den 5 oktober.

EMMA PEHRSON.
Fru, Örebro. Änka efter disp.
C. A. Pehrson. Ägare av In-
dustri A.-B. Viking.
50 år den 8 oktober.

ELNA DELIN.
F. Serrander, Stockholm.
Maka till direktören och jäg-
mästaren Nils Delin.
50 år den 9 oktober.

ANNA de BESCHE.
F. Hågerström, Lagfors,
Ljustorp. Maka till förvalta-
ren Gillis de Besche.
50 år den 13 oktober.

Bon Ami

det bästa fönsterputsmedlet

gör fönstren osynliga

Pris
40 öre.

T O R A S F Ö R L O V N I N G

AV JANE GERNANDT-CLAINE.

HISTORIEN OM MIN FÖRLOVNING, mumlade Tora Edelbrand, är historien om mig själv. Och jag anade inte vad jag var i stånd till förrän jag kom att läsa ett yttrande om Cleopatra. Det finns en likhet mellan henne och mig, hur otroligt det kan låta. Men tro nu bara inte att jag vill göra mig löjlig...

I vår släkt ha vi en del allvarsamma, i mångas ögon odrägliga egenskaper. Jag pluggade som en häst och kunde aldrig vara sysslolös. Men när man ser närmare på saken, vill det bara säga att jag hade ett ständigt behov att fylla tomrum. Och ändå hettes det att jag inte var obegåvad, men det undrar jag just. Människor som äro starkt upptagna av sitt inre liv bli gärna lata.

Det märkte jag i somras, då jag bodde hos min bror Lars. Jag behövde bara titta på hans fru och Tage Vengel.

De retade mig båda två som man kan känna sig retad av det man beundrar. Trots allt vad de ägde av yttre företräden, voro de mig alltför olika för att jag inte skulle se en smula ner på de lättingarna. Dalia, min svägerska, brydde sig knappast om att göra annat dagen lång än spela tennis och flirta med Tage, fast hon och min bror inte hade varit gifta ett år. Hon kallade sin man en tungus, men Lars är ju ett mönster i alla avseenden, allvarlig, utan tanke på annat än gården. Dalia tyckte förstas att hon var för god för honom, en hypermodern ung lyxfrau, som svälte sig för att inte fetma och gick så gott som halvnaken.

Inte vet jag vad de kunde se hos henne. Lars hörde till dem som det manliga jämnmodet gör dumma, så blind var han, men Tage var bara ögon. Själv ville jag helst blunda för att slippa att jämt se hans an-

sikte framför mig, men såg det ändå... Mitt på ljusa dagen hade jag ett intryck av att sitta bredvid en brinnande fackla, som var Tage, så kunde det spraka och flamma omkring honom, så het blev luften.

Han yttrade just ingenting så märkligt, men, ack, vad han var kär i Dalia. Utan att göra en rörelse med sin långa, lata kropp, bar han henne på sina händer, låg han på knä för henne i sitt hjärta. Han hade ögonkast, som kunnat lyfta henne upp från marken, tyckte jag. Och hans leende skulle kunnat passa, jag vet inte vem... Tegnér... Jag hade låtit inbilla mig att älskogen var kvinnornas sak, men här var det mannens, Tage Vengels, hans och ingen annans. Inte behövde han göra ett skapande grand. Han fick vara så lat han ville. Det var nog och mer än nog att han satt ute i trädgården och såg på Dalia.

Jag vet inte om de märkte att jag tittade på dem. De sysselsatte sig just aldrig vidare med mig. Men en dag, då jag satt och läste en gammal författare, kom min kära svägerskas beundrare helt enkelt fram och kysste mig vid tinningen. — Lilla plugghäst, sade han, inte är det tillåtet att ha ett hår som lyser likt spunnet guld i solen.

Han lutade sig ner över mig. Jag såg hans ögon skina mot mina och blev så förtretad att jag gav honom ett slag över kinden utan att veta hur eller varför, bara att jag slog. Han blev inte ond på mig, det var det värsta. — Aj, aj, sade han bara, lilla svägerskan är inte god att tas med hon...

Och han skrattade. Men en våg av vrede sköt igenom mig och i nästa ögonblick blev jag alldeles kall invärtes. Cleopatra kastade sig in i kärleken som en man kastar sig i krig, hade jag läst för ett par sekunder sedan. Men jag var ingen Cleopatra, endast en helt vanlig filosofie kandidat, som funderade på att ta doktorsgraden om några år.

Mina funderingar i det ögonblicket voro något helt annat. Jag hade råkat ur gängorna och skämdes för mig själv. Min svä-

gerskas beundrare fick inte komma och kyssa mig som han förmodligen brukade kyssa henne och det hade han inte heller gjort. I hans tanke var jag inte annat än en förläst flicka, som satt och studerade Plutarchos en vacker sommardag, då andra nöjde sig med att vara unga. Och han hade tryckt sina läppar mot mitt hår som man stryker en katt över ryggraden, det betydde inte mera.

För honom var jag en könlös varelse, som gick i kjolar därför att det följde sig lämpligare än att gå i byxor, knappast av annat skäl. Han såg mig inte, hade aldrig sett mig. Och om han kysst mig, var det av renaste okynne, därför att jag råkade sitta i solen och se bra ut i det ögonblicket. Ett ansikte hade han så klipskt som Pans och hur retsamt hade han inte tittat på mig med en värld av spe, ömhet och något som inte hade namn i sitt leende. Jag hade slagit honom, det var mitt sätt att yttra mina känslor. Andra kvinnor spelade på andra strängar och Cleopatra hade kastat sig in i kärleken som en man kastar sig i krig.

De orden ringde för mina öron natt och dag. Jag tyckte att Plutarchos skrivit dem för min räkning och fann dem starka likt pilen som springer från en bågsträng. Vad de då ägde av likhet med skjutvapen, hade det tagit närmare två tusen år för att de skulle träffa mig.

Ty träffad var jag. Så olik mitt vanliga jag att jag skulle velat ta mig själv i kragen och ruska upp mig. »Du är väl aldrig kär, din olycksfågel?» väste jag inombords med ett raseri som kunnat kväva mig i de heta julidagarna. Såg jag Dalia flirta med Tage, vände jag mig tvärt åt

(Forts. sid. 1035.)

Onsdagen den 14 september sammanvigdes i Kungsholms kyrka i Stockholm plantageägaren kapten Gustaf Kylberg, Malacka, och fröken Anna Lundström, dotter till godsägaren Axel Lundström och hans framlidna maka, född Kihlman. (Foto: Atelier Håkan Lindqvist.)

Dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan
Ebba Bernadotte.

Jag har min glädje i att hålla mig intill Gud, jag söker min tillflykt hos Herren. Psalm 73:28.

Herre jag har din boning kär och den plats där din härlighet bor. Psalm 26:8.

En dag i dina gårdar är bättre än eljest tusen. Jag vill hellre vakta dörren i min Guds hus än dväljas i de ogudaktigas hyddor. Psalm 84:11.

Säll är den som du utväljer och låter komma till dig, så att han får bo i dina gårdar. Psalm 65:5.

Herren är god mot dem, som förbida honom, mot den själ som söker honom. Psalm 3:25.

Låtom oss med uppriktigt hjärta gå fram i full trovissighet. Hebr. br. 10:22.

Saliga äro de, som taga sin tillflykt till honom. Psalm 2:12.

Har du funnit Herren Jesus
som den bästa ibland vänner —
kan du tala om för honom
vad som ingen annan känner?
Ger du honom dina tankar
all din inre värld och trängtan?
Han kan ensam tillfredsställa
själens knappt förstådda längtan —

I S:t Petri kyrka i Malmö sammanvigdes måndagen den 12 september direktören Gösta Mazetti Nissen och fröken Maja-Stina Bolinder, dotter till fru Elin Hjort i hennes första gifte. (Hovfoto: Rahmn.)

Det är Fruksalt

som borttager däsighet och trötthet och skänker vigör och hälsa, genom att underlätta matsmältningen.
HENRIKSSONS KEM. TEKN. FABRIK, ÖREBRO.

SANITOS

ETT PARADIS FÖR DE SJUKA

VAD ETT MODERNT SJUKHUS KAN BJUDA I KOMFORT.

Det nya Röda Kors-hemmet står färdigt och ståtligt på Norra Djurgården och dess moderna, utomordentligt påkostade och ändamålsenliga inredning är värd ett studium.

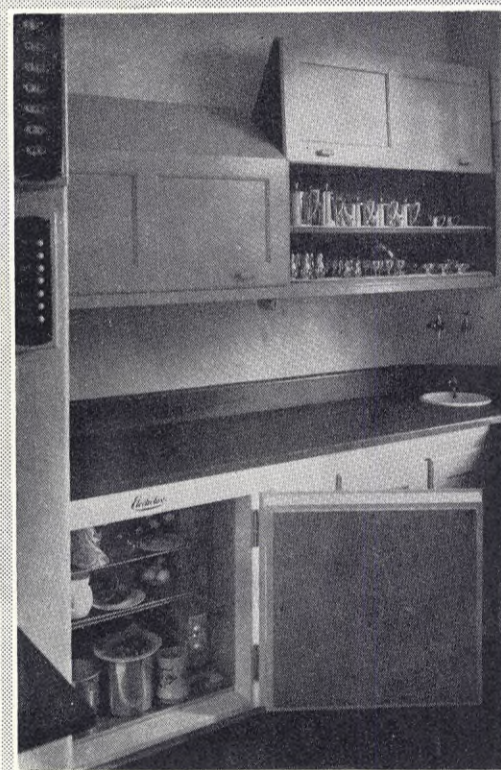
I sin egen säng, som lyftes med en vagn, rullas patienten tyst och omärkligt ned i operationssalen.

Syster slipper stå över slasktratten med sjukhusets och patienternas blommor — nu har hon en stor blomskölningsbänk med duschapparat och särskilt blomskåp med avpassade hyllor och ventilation.

Mitt i all den moderna komforten ter sig drottning Sofias stora valnötsskrivbord i sällskapsrummet som ett överaskande kuriosum. Gåva av prins Carl till sjukhuset.

I varje våning ett luxuöst kök, där man inte behöver slå skåpdörrarna i huvudet, därför att de givits en ny konstruktion med klaffar. Kanske något för husmödrarna att ta efter?

Syster behöver inte längre springa upp på vinden efter sängkläderna, utan här förvaras de i särskilt konstruerade hyllor och på hjul rullande låglådor i förrådsrum

En stor piskbalkong med utfällbart spjälbord för sängkläderna, filthängare m. m. hör till varje våning.

OM MAN BARA FINGE BLI LITE sjuk ett tag . . .

Denna hädiska önskan kommer över en då man gör rundvandring på Stockholms nyaste sjukhus, Röda Kors-hemmet på Norra Djurgården, som på intet sätt jävar den utländska komplimangen att ingenting i världen går upp emot den svenska institutions-komforten. Både med stolthet och behag, men kanske också med en tveksam undran beskådar man ett dylikt praktverk.

Men låtom oss åtminstone i denna skildrings sammanhang lägga åsido betänkligheterna och såsom Thorild lärt betrakta var sak för sig. Då

är inrett som ett ståtligt hem, där smak och elegans fått råda, än som en anstalt. Vackra

(Forts. sid. 1033.)

M A K A L Ö S A F U R S T A R

TRONFÖLJARE SOM MAN VILL SE GIFTA.

Trots sin demokratiska prägel är Europa ändå just nu ganska rikt på tronföljare, som "man" vill ha bortgifta och som "man" tycker framhärda i ungarlärstämmandet alltför länge. Här presenteras några av de unga furstar, som giftasryktena mest livligt sysselsätta sig med.

Kung Boris av Bulgarien säges just nu vara ute på friarfärd. Än är det Ileana av Rumänien, än prinsessan Märtha av Sverige eller också en engelsk societetsdam som det talas om i samband med den lediga drottningtronen.

Prinsen av Wales — prins Charming, the smiling Prince och vad allt han kallas — sitter hellre till häst och sätter skräck i sina trogna undersåtar med sina våghalsiga ritter än han tänker på sin av hela folket efterlängtnade brud. Men han är det bästa kungliga partiet just nu, så det vore ju synd om han förblev ungarlär.

I folkfantasin har Norges kärke kronprins Olaf — här i segeluniform — varit förlovad ett par tre gånger om. Man har dock bestämt sig för att det nu blir antingen en svensk prinsessa eller en engelsk lady . . .

Italiens kronprins, Umberto, ha ryktena velat gifta bort med både svenska prinsessor och spanska.

Kronprins Fredrik av Danmark har redan varit officiellt förlovad en gång, med en grekisk prinsessa, men det blev uppslaget. Och någon ny brud har ryktet underligt nog icke sysslat med.

Vackra händer

Om Edra händer under det dagliga arbetet utsätts för hastiga temperaturväxlingar uppstå lätt sprickor i huden. Det är då en bjudande nödvändighet att noga vårda dem med Gahns Maniol, som har en underbar förmåga att läka huden.

Gör din hand mjuk och vacker — använd Maniol.

HENRIK GAHNS A.-B.
Upsala.

MANIOL

Dåligt väder

gör huden grov och narig, men bara man kommer i håg att dagligen giva ansiktet en lätt ingnidning med Chesebroughs Vaseline blir huden motståndskraftig och håller sig mjuk och fraiche. Chesebroughs Vaseline (uttal Tjiss-bros) fås på alla apotek o. hos de flesta handl.

Pälsköpet är en förtroendesak

mer än mycket annat. Vår pälsavdelning, som åtnjuter ett utmärkt anseende för sitt rika urval av gedigna kvaliteter, står nu redo att visa Eder sina nyheter av pälsar i nertz, breitsvans, gråverk, sälbisam, persian, nutria m. fl. — även enklare — skinnsorter.

Paul U. Bergströms A/B

NORR: 13 Hötorget Drottninggatan 74
SÖDER: 54 Hornsgatan Mitt för Ad. Fredriks torg

Iduns gourmetmatsedel.

Redigerad av Intendent Arvid Swärd.
Diners De Paris.

Diner du 19 décembre 1878.
MENU.

- *Potage à la Marguerite
 - * **Petites Bouchées aux Huitres
 - * Truite s:ce Hollandaise
 - * Filet de Boeuf à la Jardinière
 - * ***Civet de Lièvre aux Campignons
 - * Rôt; Faisans Truffés Salade
 - * Petits Pois a l'Anglaise
 - * Timbale Mathilde. Sauce au Chocolat
 - * Plombière de Mandarines
 - * Dessert.
- * Lätt avredd hönspuré med fina strimlor hönskött, dito tryffel.
** Små smördegars "vol au vents", fyllda med stuvade ostron.
*** Stuvad hare med cognac, vin och champignon.
- Ovanstående middag är serverad å kejsarliga slottet i Berlin.

Hembiträdet på gamla dar.

Vad man gör i Tyskland för hembiträdenas ålderdomsförsörjning.

Uppslag att ta vara på?

Iduns uppmaning till läsekretsen att ge oss del av tankar och uppslag i den fråga om hembiträdenas ålderdomsförsörjning, som framlades i Idun n:r 39, har hör sammats. För dagen lämna vi plats för en tysk datts bidrag, som intressant belyser frågan och dess ordnande i hennes hemland.

Med intresse läste jag artikeln om "Husassistenten på gamla dar". Eftersom jag är infödd tyska och först sedan 1½ år här i Sverige, vill jag, så gott jag kan, berätta om frågan, såsom jag känner den hemifrån.

Först och främst äro vi skyldiga, att så fort vi ha ett hembiträde, anmäla henne i sjukkassan och dessutom till s. k. "Invalidenversicherung" som väl motsvarar den s. k. folkpensionen i Sverige. Den inträder så fort som personen i fråga fyller 65 år eller, i fall att denna har nedsatta arbetskrafter eller är oförmögen till arbete, tidigare. Avgifterna för de båda insättningarna äro inte så stora, att en "genomsnittshusmoder" i ett borgerligt hem inte kan klara den. Visserligen skall också hembiträdet betala en del, men om man bara har en duktig jungfru, betalar man gärna själv avgiften.

Dessutom antar sig både den protestantiska och den katolska kyrkan ivrigt husassistent-

IDUN

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av Utgivare:
Frithiof Hellberg Beyron Carlsson

Redaktör:
Eva Nyblom

Redaktionen: Kl. 9—5 Expeditionen: ... kl. 9—5
Norr 9803 Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 Annonsskontoret: Norr 6147
Norr 402 Annonsschefen: 1646

Iduns annonspris:
Pr millimeter enkel spalt:
50 öre vid bred textspalt, lediga platser och plats-
40 öre vid smal textspalt, sökande 30 öre, pensionat,
Helmarg. 55:—, halvmarg. skol- och diverseannonser
30:— pr gång, 20 mm. hög. 35 öre, minimipris 4:20.

Iduns prenumerationspris:
Uppl. A. Uppl. B.
Praktupplagan Vanl. upplagan

Helt år 17:— Helt år 15:—
Halvt år 9:— Halvt år 8:—
Kvartal 4:50 Kvartal 4:25

- Steinway & Sons -

Lundholms Pianomagasin

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39
Göteborg Matmø

floretta

MILANAISE
DAMUNDERKLÄDER

Sveriges äldsta och förnämsta fabrikat, äro oöverträffade i elegans och hållbarhet. Tvättäkta. Finnas i varje välortad damekipering. Obs. i Varumärk. Floretta å varje plagg.

Tillv. end. av A.-B. Floretta, Sthlm.

NUTRICÉN

bästa & billigaste blomstergödningsmedel.

TEKN. FABR. JOFUR STOCKHOLM

Damkurser

Bilskolan Svea, Surbrunnsg. 50, Stockholm. Tel. V. 9679.
Övningssv. Chrysler.

GÖTEBORGS KEX

Vid opasslighet

och särskilt dagen efter är det välgörande och uppfriskande att dricka ett glas **Fruksalt-Samarin**, det utrensar osunda och skadliga samlingar från kroppen och uppfriskar blodet, det ger välmående och vigör. Pris pr fl. kr. 2.50. Säljes å apotek samt hos drog- & färghandlare och speceriaffärer m. fl.

Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

Drick **Stella Cacao**
Lättsmält · Närande · Hältsosam
CHOKLADFABRIKEN STAR, STOCKHOLM

SINGER

symaskin för såväl
finare som enk-
lare sömnad.

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Herkulesg. 14, f. d. Lilla Vattugatan 14.
Tel. 7576. STOCKHOLM. N. 18336.
Specialitet: Familje- och arvssaker, Bo-
utredningar och testamenter. Även
skriftliga förfrågningar.

NESTLÉ'S
NYA
BARNNÄRING

är utmärkt vid avvänjningen
samt för alla klena barn.

Springmadrasser

för alla ligg- o. sittplatser.

Bildynor - Stålmöbler

Bord, Stolar och Taburet-
ter. Försäljes genom her-
rar Järn- och Möbelhandl.
eller direkt från fabriken.
Landets äldsta fabrik i branschen.
Stor prissänkning från 1 jan.
Begär vår senaste prislista.
SKAND. SÅNGRESÅRFABRIKEN
Tel. 344. KARLSTAD. Tel. 344.

Sammet är den nya säsongens mod — här ses en i linjer utsökt toalett i detta material, som visades på Paul U. Bergströms mannekänguppvisning nyligen, där det nya höstmodet i behagliga variationer passerade revy inför en fulltalig och belåten publik.

terna. De olika församlingarne ha särskilda föreningar, i vilka de samla sina medlemmar under deras fritid. Man får inte tänka, att de läsa böner där, därför att de äro kyrkliga föreningar! Man gör under de fria söndagarna utflykter i omgivningen, har danstillställningar m. m. Nu, då hembiträderna också under veckans lopp förfoga över några fria kvällar, har man anordnat särskilda kurser i servering, barnavård, frisering, bakning, syltning, "guten Ton" m. m. Därigenom ger man hembiträderna förutsättningar att antaga platser, som äro väl avlönade. Dessa kurser hållas fullkomligt avgiftsfritt av damer, som intressera sig för arbetet. Medlemmar betala en liten årsavgift, men också fruarna lämna gärna en slant — 5—6 mark — årligen till föreningen, ty den arbetar ju också i deras intresse.

Häromdagen läste jag i tidningen från min hemstad, att en sådan förening hade haft en lyckad fest till förmån för byggandet av ett "hem för äldre hembiträden". Meningen är att i ett sådant hem de hembiträden skola komma in, som ha nedsatta arbetskrafter eller äro oförmögna till arbete. De flesta ha då sparat ihop en slant att spendera på kläder o. dyl. utöver husrum och mat på hemmet. De allra flesta orka också ännu med lätt arbete, antingen inom själva hemmet eller ute. Ty hur ofta händer det inte, att en familj vid särskilda tillfällen är i behov av en absolut pålitlig människa — tänk bara då husmodern måste resa bort och inte vill överlåta hemmet och barnen åt hembiträdet ensam, då kommer en äldre människa, vars ärlighet och påpasslighet är prövad, till största nytta. På det viset kunna de äldre ännu förtjäna något, ty naturligtvis kan hemmet inte underhållas utan avgift, om också liten för var och en.

I början är det ett långsamt och helt privat arbete med sådana hem, men ju mera som göres, dess starkare blir institutionen. Och jag har sett tillräckligt hemma, för att vara övertygad om, att om sammanslutningarna ha blivit starka, staten kommer att hjälpa till, så som det har hänt förut i dylika fall. Men nödvändigt är, att inte bara husassistenterna utan även och särskilt husmödrarna intressera sig för saken.

Tyska i Sverige.

Nya Hvita Kors-systrar.

Vid Hvita Korsets Barnavårds- och Sköterskeskola i Älmhult har följande sköterskor nyligen utexaminerats. Samtliga ha genom skolan fått platser i familjer och barnhem mot en månadslön av 60 kr. Agda Kastengren, Stockholm, Raket Pettersson, Göteborg, Astrid Berglund, Borås, Agnes Johansson, Jularbo, Blenda Jonsson, Axhult, Karin Johansson, Vetlanda, Dorotea Svensson, Veinge, Edit Sundqvist, Tobo, Elsa Ekström, Malmköping, Märta Strid, Vetlanda, Edit Eskel, Brandsmo, Ingeborg Carlsson, Sävsjöström, Rosa Johansson, Rödeby, Margit Gustavsson, Vetlanda, Vendla Hermansson, Töreboda, Wanda Carlsson, Mantorp, Svea Wägberg, Vifstavarv, Naemi Forsberg, Edsele, Gullan Carlsson, Nybro, Viola Johansson, Uppsala, Karin Andersson, Västerhiske, Signe Sandsten, Öckerö, Gunhild Svensson, Höganäs, Astrid Johansson, Runsten (Öland), Elsa Andersson, Mjölby, Signe Lindgren, Uppsala, Anna Olsson, Skönvik, Gudrun Cederberg, Skånes Fagerhult, Elsa Lindborg, Läckeby, Helga Danielsson, Simrishamn, Lilian Hellberg, Umeå, Ella Bodin, Visby, Asta Hansson, Höganäs, Edna Larsson, Landeryd. Såsom examensvittnen närvoro bl. a. prostarna Rydeman, Göteryd, och Rosengren, Hallaryd, kyrkoherdarna Linder, Pjätteryd, och Källstrand, Stenbrohult, samt bankdirektör Joh. Johansson, Älmhult, som i särskilda anföranden uttryckte sina goda intryck från skolans praktiska läroplan och de synnerligen goda resultat, som i alla avseenden uppnås. Den så mycket omdebatterade s. k. "kvinnliga värnplikten" är i sanning fullgjord med en fullständig utbildningskurs vid Hvita Korsets barnavårds- och sköterskeskola, där de unga kvinnorna få lära sig respektera och tränas i det sunda, kvinnliga arbetets hemsysslor och på kristlig grund få en vidgad rätt livssyn på livets allvar och ej med — så att säga — förbundna ögon gå famlade ut i livet för att upptaga kampen för sitt levebröd. Begär prospekt från

Hvita Korsets BARNVÅRDS- OCH SKÖTERSRESKOLA, ÄLMHULT. Tel. 71 (namnär.)

Vårt lands — inom facket — äldsta, största och ledande utbildningskola för barnsköterskor, där tentamen och verklig examen avlägges. Hvita Korsets barnsköterskor tillhöra sin egen systerkår och bära sin kårs egen uniform och kännemärken. Hvita Korsets systerkår torde även vara vårt lands största sammanslutning inom facket, vars medlemmar ej stå under inflytande av någon annan förening än Hvita Korsets samt dess tjänstgörande lärarekollegium, som på bästa sätt söker hjälpa skolans barnsköterskor. Dessa äro även sedan sitt första framträdande (1911) mycket eftersökta för sin goda praktiskt-teoretiska utbildning och få oftast företräde till platser, där goda kunskaper i frisk- och sjukbarnvård uppskattas, ävensom för sin goda vilja och intresse för husmodersassistens. Hvita Korsets goda barnsköterskor hava även i väsentligt hög grad själva bidragit till att giva sin kär det förnämliga anseende, som den tillkämpat sig, ty i kamp mot den "kungliga svenska avundsjukan" hava Hvita Korsets barnsköterskor vunnit största terrängen inom det område, där barnavårdsexperten "Syster Elsa" genom Hvita Korset började sitt pionjärarbete. Följande elever ha vunnit inträde till skolans höstkurser, varifrån eleverna utexamineras i oktober och november i år och som då önska platser i familjer, barnhem eller läkaremottagningar mot önskvärd månadslön å 60 kr.: Jenny Johansson, Nyköping, Hildur Lange, Simrishamn, Marianne Fritzsche, Berlin, Gunvor Jansson, Stockholm, Ellen Hedqvist, Filipstad, Regina Carlsson, Forsheda, Disa Sjö, Skene, Ellen Hultcrantz, Geijersdal, Margit Edgren, Korsån, Ingeborg Holmqvist, Lesjöfors, Eugenia Carlsson, Taxan, Emilia Karlsson, Ventlinge, Dagny Johansson, Orrekläpp, Clara Andersson, Torsås, Svea Larsson, Säfte, Judit Johansson, Oskarström, Astrid Nilsson, Hultsjö, Ester Johansson, Källerstad, Edit Carolusson, Sågen, Anna Johanson, Fridafors, Ella Sjosten, Höganäs, Greta Ericsson, Balsby, Dagny Dahl, Brålanda, Svea Bengtsson, Hästveda, Ally Svensson, Broby, Ruth Pettersson, Storviks-Hammarby, Marit Thorzén, Danielsenhammar, Linnéa Linner, Hedeviden. Hvita Korsets barnavårdssystrar hava vunnit den stora allmänhetens förtroende och välvilja. Härom vittna massor av tacksamhetsskrivelser som kommit skolan tillhanda från belåtna husmödrar och andra arbetsgivare. Var god anmäl lediga platser till Hvita Korset i Älmhult, som vid sin förmedling söker att på bästa sätt tillämpa principen:

"RÄTT SKÖTERSKA PÅ RÄTT PLATS".

En känd barnläkare skriver d. 23/9 1927:
Tacksam för att genom Hvita Korset få en lämplig sköterska för min mottagning. Har förut sedan 4 år haft en sköterska utex. från Hvita Korset men skall hon gifva sig. Med henne har jag varit utomordentligt belåten och vittnar hela hennes handlande om en synnerligen gedigen fostran och utbildning vid Edert elevhem. Eder rekommendation är mig för övrigt tillräcklig. Med tack och största högaktning.
(Namn)

ÖSTLIND & ALMQUIST
Flyglar, Pianon & Orglar
Kungl. Hovlev.

A-B FÖRENADE PIANO- & ORGELFABRIKER
GÖTEBORG

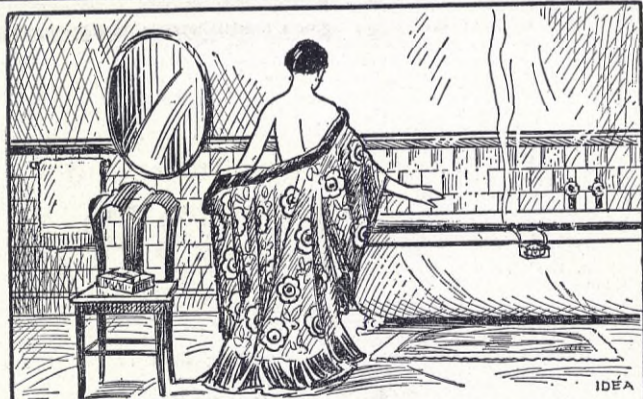
Kvinnan som du gav oss manglar hälsar med Avos.

Husmödrarna
finna hos Avos-mangeln de egenskaper, de fordra av en god mangel. Tyst och lätt gång. Ny patentkonstruktion, varigenom även de största plagg kunna manglas utan att slitas. För ej Eder handlande Avos, tillskriv **AVOS, Örebro.**

Fråga en husmor
vilken spis hon använder. I de flesta fall får Ni veta, att den är av Bolinders fabrikat. I mer än 80 år hava dessa spisar varit uppskattade för låg bränsleförbrukning, jämn och väl fördelad värme samt förstklassigt material och utförande.

BOLINDER'S

Edert välbefinnande

efter varmbadet förhöjes i avsevärd grad, om Ni i badet genomgår en

YvY-behandling

d. v. s. låter YvY-tvålens välgörande ingredienser, bestående av utsökta vegetabiliska oljor och essenser, stärka och stimulera Er hud. Porerne öppnas och renas, huden blir mjuk och sammetslen och Er hy ungdomligt frisk och klar.

YvY-tvålen säljes i varje affär landet runt à 1 kr.

A/B YvY-FABRIKEN, YSTAD.

Det sjätte budet.

(Forts. fr. sid. 1023.)

som ska bli faderns avbild, ibland en flicka vilken en gång ska riktigt förstå hur lycklig hennes mor blev då hon kom till världen... Men »Pappa» vill helst ha en pojke. Tänk, om hennes lilla flicka icke skulle bli riktigt välkommen? Då skulle hon aldrig mer kunna älska sin man... Så, en dag, förnimmer hon de första kraftiga tecknen som låta henne förstå att en varelse inom henne själv har liv, en varelse, som visserligen är av hennes kött och blod, men som på samma gång har en egen livsvilja... Undret över alla under.

Boken är skriven i form av en dagbok och dess sidor andas en äkta, varm underström, som rycker läsaren med sig. Författarinnans styrka är hennes utmärkta stil. Originell, elegant, passionerad har den över sig något av manlig kraft — ehuru ämnesvalen icke kunna vara kvinnligare.

ANNA LEVERTIN.

Gösta Berling presenteras.

(Forts. fr. sid. 1025.)

social position, men vi bedömdes efter vårt arbete och våra prestationer. Och för mig var seminariet ett frihetens hem. Rektor Wærn var en andlig frihetsman, och vår religionslärare, lektor Keijser, var det i grund och botten också. Hans älsklingsförfattare voro Luther, filosofen Boström, Ibsen och Strindberg. Hos seminariets föreståndarinna, Hildur Djurberg, fanns en stor rättsinriktad och en hjälpsamhet mot dem, som hade det svårt, som många i stillhet uppskattat.

För mig blev seminarietiden en ny ungdom. Att inte känna ansvar för sina lärjungars kunskap, utan bara för sina egna, att få litet snubbor i stället för att ge dem, det var så härligt uppfriskande. Och så hade jag mina unga kamrater, bland vilka jag fått vänner för livet. Vi inte bara arbetade, utan vi roade oss också. Det finns ett litet spex, som heter »Årsexamen i Ruskaby skola för 50 år sedan». Det lär vara mycket uppskattat som skolspex. Utgivaren förklarar, att han ej känner författaren, men spexet hopsattes och uppfördes på Högre lärarinneseminariet med undertecknad som lärarinna och sex små seminariebarn, som alla kunde sina roller, utan att ha dem utskrivna. Jag har aldrig hört sådana stormar av skratt som vid denna »examen».

Efter seminarietiden fick jag min verksamhet som lärarinna i Statens Normalskola för flickor och deltog i seminarieelevernas praktiska utbildning. Nog har jag ibland känt dagens tunga och nattens arbete, under de första åren ofta med fruktan och bävan — men det har alltid varit en verksamhet full av intresse, som tagit mycket men givit ännu mer. Ty skollivet är ju ett liv med människor. Och mitt skolliv i det gamla huset på Riddargatan har varit ett liv med präktiga människor, ofta med ädla människor. Och de präktiga och ädla människorna funnos även bland lärjungarna. Det är skönt att se ett litet ädelt människobarn utveckla sig. Vad man önskar, att det inte skall misshandlas och förkrympas av livet! Och vad man blir bedrövad, då man trott sig själv ha gjort det någon skada!

Som en sextioårig lärarinna, som ser tillbaka på ett långt skolliv, både som lärjunge och lärare, ville jag säga detta till mina f. d. elever: När ni minns er skoltid, så tänk inte på varje liten orättvisa eller på de misstag, som begåtts emot er, utan tänk på alla ljusa och vackra ögonblick, alla goda lärdomar, alla präktiga kamrater! Det är en hjälp i livet! Livet är ibland ganska mörkt. Då är det härligt att ha minnen, fulla av solsken. Det ger glädje och det ger styrka.

DAGMAR LAURITZEN.

BLOMSTER- hälsningar

Kungl.

över hela jorden. Hovleverantör

Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av

VASA BLOMSTERHANDEL

GUSTAF EKMAN,
GÖTEBORG.

Telefoner 10365, 4314. Telegr. Vasa.

Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. U. S. A. samt B—V i Tyskland 6000 medlemmar

Säg det med Blommor!

Flyglar - Pianonon

Bechstein
Aug. Förster
Aug. Roth
Lauherger & Gloss

Billigaste priser och bästa avb.-villkor. Edert gamla tages i byte.

Illustrationer o. pris gratis på begäran.

A.-B. J. A. Fogelqvists Musikhandel
Norrköping.

Befria rumsväxterna från ohyra.

Osvekligaste medel är vårt Jofurolbad i förpackningar från 75 öre per styck.

Erhålls hos alla färg-, frö- & kemikaliehandlare.

TEKN. FABRIKEN JOFUR
Postbox 227. Stockholm.

JOFUROL

„Cochlea“

pat. reg.n: 28579. Världens bästa och finaste elektriska hörapparat. 1925 års modell försedd med reglering för 10—50 styrkegrader.

Begär prospekt och intyg.

Malmö Bandage-Etablissement,

Per Vejersgatan 9.

Försäljare för Stockholm: Majorskan

J. Petersohn. Rådmansgatan 9.

Bensintvätta

kostymer vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Gholepalmine
är
crèmen som skyddar huden vid bläst och kyla

Unna Er njutningen av det uppriskande och välgörande löddret av

Schéels Radium-tvål

Innehåller radium-mineralet "Virkit"

Framtidens tvål
Pris 1.-krona

Kontrollant: Fil. D:r N. Sahlbom.

KÖRKORT

Grundlig undervisning.
AUTOBOLAGET,
Birg. Jarlsg. 14.
Tel. 761 09.

1-2-3-4-5-6-7-8-9-10

ja många fler olika sätt att tjäna pengar finnes, men det bästa är nog ändå att sälja Svenska Statens Premieobligationer för oss på avbetalning, emedan denna försäljning kan skötas av alla. Inga förkunskaper erfordras. Vi lämna klara och lättfattliga informationer. Högsta vinsten

200.000:- kronor utföll vid senaste dragningen å 1921 års Premieobligationer å en hos oss på avbetalning köpt Obligation.

Ombud erhåller högsta möjliga provision samt nya moderna försäljningsvillkor.

AKTIEBOLAGET
MÄKLAREFIRMAN BALTIC
Kungsgatan 15, Stockholm 3.
Specialaffären för Premieobligationer.

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa stilla ej blott omedelbart de olidligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktig hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2:40 och 0:90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterapningar!

Östermans Pianoskola

Skepsbron 4, Sthlm. Tel. Norr 203 43.

FÖRSTORINGAR **fr. 18:20 24:30**
EFTER INSÄNT NEG. **fr. 2:50 3:50**
FOTOGR. MAGASINET ESKILSTUNA

Piska

och Renovera MATTORNA
vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

M. ZADIG - MALMÖ
H. M. Konungens Hovlev.

Nederlag i Stockholm: Regeringsg. 27.
,, i Göteborg: Chalmersg. 20.

Ett paradys för de sjuka.

(Forts. fr. sid. 1028.)

sällskapsrum, förnäma dekorativa inslag, ut-sökta färger samverka till ett estetiskt högst tilltalande intryck. Men om allt detta har ni kanske redan ett begrepp efter dagspressens presentation av sjukhuset från den högtidliga invigningsdagen nyligen, då prinsparet Carl närvor. Därför blir det vår sak att fördjupa oss i detaljerna, framförallt de många praktiska detaljerna, vilka ha en särskild lockelse för damerna i oktoberflyttningstider. Och i det stycket är det kanske ändå som Röda Kors-hemmets inredning har sin värdefullaste triumf.

En titt in i patientrummen med dess mörkbonade möbelinredning först. Till varje rum hör garderob och toalett. Sängen, en stor och bekväm träsäng, har en helt ny konstruktion. Med en lyftvagn kan bädden höjas, tas bort och rullas ut, så att patienten utan den ofta plågsamma flyttningen kan transporteras ner till operationsrummet. Alla möbler i rummet stå och flyttas på gummihjul. Vid patientens säng står ett högt, särskilt nykonstruerat bord, rummets soffa ordnas lätt till säng för anhörig och rummets traditionella skrivbord har fått ge plats för en sekretär. Takbelysning brukar irritera patienten och därför finns endast golvlampa, ställbar för olika riktningar, samt i väggen bakom toalettspiegeln infälld nattlampa. De elektriska knapparna liksom ringklockan ligger naturligtvis i patientens säng och bekvämligheterna fullkomnas av radio och telefon invid huvudgården. Vad kan en sjuk mer begära av komfort och lindring i sin belägenhet? Och avgiften för en dylik sjukplats är icke större, snarare mindre än på andra privata sjukhem. Men det finns bara plats för 60 patienter i detta inventösa sjukhus...

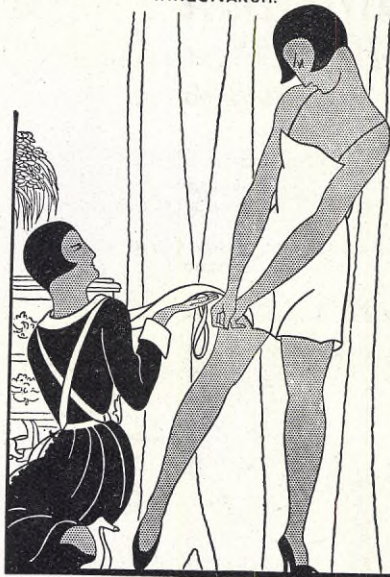
På sjukhuset har icke blott patienten utan även sjuksystemen en svår lott. Få kall ge sin utövare — förutom den psykiska påfrestningen — så många slitsamma och trötta uppgifter som sjuksystemen. Eller kanske kunna vi nu tala i imperfektum, ty i Röda Kors-hemmet har så mycket gjorts för underlättandet av Systers arbete att hon aldrig kunnat drömma om det ens. Ja, det finns kanske äldre sjuksystrar som se så spartanskt på sitt kall att de rent av skulle finna alla dessa bekvämligheter ogudaktiga — — — Men vi "vanliga dödliga" äro uppfinnarna tacksamma för att de haft tanke på att spara sjuksköterskan för onödigt grovarbete och för viktigare värv.

Operationsrum, signalsystem, hissar o. s. v. äro av modernaste och bekvämaste slag. Té-köket som hör till varje våning är inte längre en skrub, utan ett ljus och bevänt, vi hade så när sagt, laboratorium med hissar, där maten hämtas, med serveringsskåp av ny konstruktion med nedfällbara klaffar i stället för dörrar, som slå vederbörande i huvudet, som slå i varann och stå hindrande ut i luften, med Elektroluxskåp och med rymliga diskbänkar. Bredvid köket ligger ett vitt stort rum med ventilerade torkskåp för trasor och dyl., med blomsköljningsbänk, blomskåp och med slaskskåp, konstruerat så att sköterskan ej behöver böja sig ner med hinkar. Utanför detta diverserum piskbalkong med sängklädesklaff att fälla ut — mot en storartad utsikt. Sängklädesbärningar, som varje sjuksyster har provande erfarenhet av, äro så gott som försvunna på Röda Kors-hemmet, ty till varje våning hör en stor förrådsavdelning för sängkläder. Där ligger madrasserna helt utbredda i rullande lädor och övriga sängkläder i skåp bakom bekväma dragdörrar. Kommer så till allt detta patientens bekvämlighet, som också är sjuksystemens.

Den praktiska och moderna komforten får

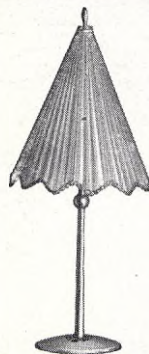
INREG. VARUM.

MILANAISE UNDERKLÄDER

med ovanstående insydda
ELKO-MÄRKE

äro av
HÖGSTA ELEGANS
Trika A.-B. ELKO, Stockholm.

Elektr. Belysningsarmatur
Belysningsglas
Hushållsglas
Prydnadsglas

BÖHLMARKS

Huvudkontor:
STOCKHOLM SÖ.
Utställningslokaler:
Högbergsgatan 19—25 Norrmalmstorg 4

ANVÄND ALLTID
ZEBRA
FLYTANDE Ugnsvärta

kallad

"ZEBO"

eller

ZEBRA
PASTA Ugnsvärta

Sparar tid och arbete.
Bekvämt att använda.
Giver en djup svart glans.

*Tillfredsställelse
och glädje*

utstrålar alltid från den,
som skaffat sig hemmets
duktiga hjälpreda, det
självverkande tvättmedlet

Pris 50 öre
på paketet

Persil

Henkel Kem Tekn. A.-B., Stockholm.

Komp.: Kåge, Gustavsberg
Percy, Gefle

Svenskbetonad konstnärlighet

GUSTAVSBERG

REGLAND

Gefle

ÅP
SÄLÖPING

KJP
KARLSKRONA

utmärker inhemskt porslin till skillnad från den internationella dekoren hos importporslin. Sveriges porslinsfabriker samarbeta med framstående svenska konstnärer för att uppnå en rangställning hos sitt porslin. Att detta lyckats även i utlandets ögon bevisa de utmärkelser, som svenskt porslin förvärvat i upprepad internationell tävlan. Varför då köpa utländsk vara, när utlandet självt sätter pris på

Svenskt porslin och fajans

fen

*Degen färdig
på 1/3 av
tiden...*

Degberedningen är ett tröttande och tidsödande arbete, som varje husmor

och hembiträde skulle vara glad åt att få en effektiv hjälp med. En sådan finner Ni nu i

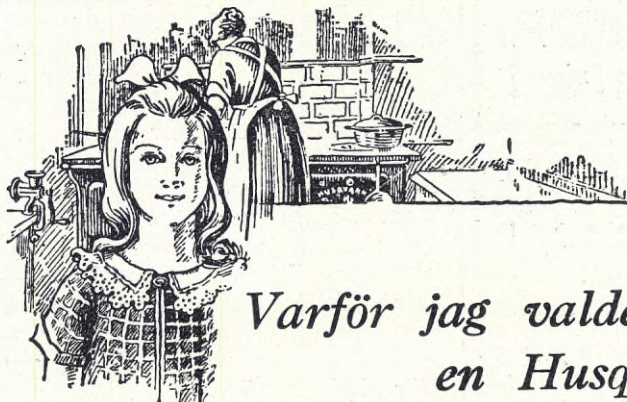
*Norrahammars
Degknädningsapparat
MARTA*

som knådar alla slags degar bättre och lättare än det kan göras för hand.

Utmärkt även för tillagning av färser och kormetar.

*Baka själv —
det lönar sig.*

NORRAHAMMARS BRUK,
NORRAHAMMAR.

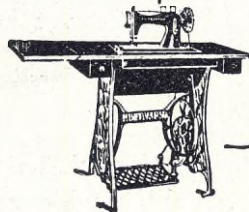

*Varför jag valde
en Husqvarna:*

Därför att jag alltifrån barndomen lärt mig lita på namnet Husqvarna. Vi hade Husqvarna-spis i köket, Husqvarna grytor och pannor, Husqvarna kamin i tamburen, och naturligtvis en Husqvarna symaskin. Det var gediget svenskt fabrikat, stabilt, och praktiskt.

Jag har heller aldrig behövt ångra, att jag valde en Husqvarna symaskin, ty ännu efter årtionden av så gott som dagligt bruk, syr den fortfarande utomordentligt väl i såväl tjocka som tunna tyger. Den är därjämte bekväm att sköta och har en synnerligen tyst och lätt gång. Husqvarna symaskiner levereras i ett flertal praktiska och smakfulla modeller och säljas av Husqvarna depåer och deras ombud på bekväma avbetalningsvillkor eller per kontant mot hög kassarabatt.

**HUSQVARNA
SYMASKINER.**

HUSQVARNA VAPENFABRIKS AKTIEBOLAG, HUSQVARNA.

sin slutliga fullkomning i sjukhusets köksdepartement på nedra botten, stora lokaler, helt klädda i ljus kalk och försedda med alla de upptänkliga köksapparater.

Att en representant för landet, där allt är "the biggest and best in the world", vid besök i det nya Röda Kors-hemmet fotograferade och antecknade varje detalj i detta minutiöst välordnade och moderna sjukhus är knappast att undra på. "Maken finns helt enkelt inte i hela Amerika", sade han och det är inte var dag en amerikanare är så anspråkslös.

—e.

Toras förlovning.

(Forts. fr. sid. 1027.)

annat håll. Det föreföll mig att Lars börjat få upp ögonen för ett och annat och en dag stannade jag skräckslagen utanför hans rum. I det jag öppnade dörren på glänt, fick jag se honom stå och svänga en papperslapp framför sin hustru.

— Den nidingen vågar skriva kärleksdikt till dig, skrek han med en icke anad hetta, och du skäms inte ögonen ur dig?

— Det är inte till mig, utbröt min svägerska och Lars grep henne om armen.

— Att du har panna att neka, väste han på nytt. Och i samma sekund jag såg honom lyfta sin hand mot henne, sprang jag över tröskeln.

— Men är du alldeles från vettet, Lars? ropade jag. Dikten är ju till mig!

— Till dig? Vad har du med den uslingen att göra?

— Välj dina ord, utbrast jag. Tage och jag tycka om varandra...

— Du ljuger, röt Lars, men jag såg honom in i ögonen.

— Dalia har reda på det, sade jag, det är bara du som inte vet något. Naturligtvis ämnade vi tala om det, innan vi sätta in förlovningsannonsen i tidningarna och jag skulle just gå och möta min blivande fästman.

Det var ord och inga visor och jag sprang ut på landsvägen som en galning. Vad jag gjort var vanvett, men det brydde jag mig inte om. Jag gick raka vägen till den familj, där Tage Vengel bodde och träffade honom i trädgården.

— Herr Vengel, mumlade jag, nyss räddade jag Dalia och er från en olycka... Lars har hittat några verser, som ni skrivit till min svägerska... Jag tror han skulle kunnat döda henne. Och då föll det mig in att säga att det var till mig och att... att vi tänkte förlova oss med varandra.

— Men, fröken Tora, vad är det för galenskaper? utbrast han.

— Jag gjorde det för min svägerskas skull, mumlade jag. Och för att lugna min bror ska vi sätta annonsen in i tidningarna. Sedan får ni slå upp med mig så fort ni bara önskar. Det är ju inte på allvar. Jag bryr mig inte heller det ringaste om er.

Tage betraktade mig som om han aldrig sett mig förr och log det där leendet av spe och förtrollning. Jag blev både röd och vit, men annonsen kom in i bladen... Inte genast... Någon vecka senare... Och min fästman slog inte upp med mig... Jag var förtrollad och hade handlat under inflytande av makter, som höra till det dunklaste och mest förborgade i den mänskliga naturen... Från det ögonblick jag gett Tage den där örfilen, älskade jag honom med något av den häftighet, som förvandlar verkligheten i en sekund. Kanske tog det honom också, det var hans och mitt öde. Nära nitton hundra år efter det Plutarchos skrivit om Cleopatra, kastade jag mig in i kärleken som en man kastar sig i krig...

Snart ser man resultatet

av behandlingen med F. Pauli's äkta Liljemjolk-Creme: har hyn förut varit torr, sträv eller grå, så blir den nu mjuk, smidig och klar. Även en vanvårdad, inflammerad eller illa medfaren hy blir snart nog både renare och friskare.

De vetenskapligt utvalda och beredda beståndsdelar som ingå i denna creme förmå överraskande snabbt återställa hudens naturliga livskraft och skönhet. Och den vackra hyn bibehålles sedan ständigt genom regelbunden behandling med

F. Pauli's äkta Liljemjolk-Crème

Finnes även överfet (blå etikett) för mycket torr hud.

Personer i alla åldrar

och samhällstjänningar söka anställning som ombud hos oss.

Många göra sig också goda dagsinkomster. Vi lämna hög ersättning och extraprovision. Begär vårt arbetsmateriel som sändes omgående.

Dragnig förestående å 1923 års Premieobligationer.

AKTIEBOLAGET
MÄKLAREFIRMAN BALTIC
Kungsgatan 15, Stockholm 3.
Specialårtären för Premieobligationer.

Marta-skön

Inregistrerat

befriar Eder från de obehag som heta trötta och ömma fötter. Rymlig modell, mjuk och höjlig lädersula, filt-fodrad inläggssula, lagom låg klack och gummiack. Av, svart 12.—
Lack 14.—

Expedieras fraktfritt direkt från Skofabriks A.-B. Oskaria, Örebro

Damkurser

Sthlms Nya Chaufförskola. Artillerigatan 51. Tel. Östermalm 56 5.

Min vän här är platsen i Norden, som tack vare PIX nu är vorden mest älskad och ärad på jorden.

HORNIMAN'S

"BOUDOIR" kvalité
i bleckburkar

THE

med 100-årigt
världsrykte

"SUPERIOR" kvalité
i aluminiumfodrade paket

Iduns korrespondensklubb

Ung, svensk bildad dam vore tacksam att genom Idun få stifta bekantskap pr korrespondens med ung grekisk bildad dam. Svar till sign. "M.a. R.o."

Ressällskap.

Till Södern önskar språkkunnig, resvan sjuksköterska ressällskap. Medföljer gärna som sköterska.
Sol och värme.

IDUNS SKÖNHETSINSTITUT

Ögonfransar.

N:r 76. Hur få långa och mörka ögonfransar? *Eva.*

Svar: Med ihärdighet kan ni få ögonfransarna tätare och längre genom att pensla dem med ricinolja. Skaffa er en helt liten mårdhårspensel, doppa den i oljan, stryk av den mot flaskans hals och för den över ögonhåren, men se till att intet av oljan kommer åt själva ögat.

Alunlösning.

N:r 77. Huru många procent alun på den så ofta rekommenderade alunlösningen? *I. T.*

Svar: Det är inte så noga med procenten. Man tar så mycket alun, som lätt kan smälta i vatten.

Bleka kinder.

N:r 78. Bästa Skönhetsdoktorn! Vad skall jag göra för att få litet färg på kinderna? Sedan solbrännan gått av är jag åter lika blek, och jag blir alldeles uttrötad över att jämt få höra huru blek jag är. Är fullt frisk. Finnes något verkligt effektivt medel? Vill ogärna använda rött puder. *Mademoiselle X 1904.*

Svar: Det är ju modernt att vara blek! Men önskar ni få en friskare färg, utan konstlade medel, så vistas och motionera er i friska luften så mycket ni kan och idka någon sport, t. ex. tennis utan att överanstänga er. En god sak är daglig morgongymnastik några minuter, innan ni får kläderna på.

Vårtor och plattfot.

N:r 79. 1) Vad är att göra mot vårtor på händerna? Har av läkare låtit med elektricitet bränna bort de första, men sedan ha de tiodubblats.

2) Den som har plattfot, är en dålig fotgångare och blir snart trött i fötter och ben. Har sökt läkare härför i såväl Sverige som utlandet. De ha rekommenderat inlägg i skorna. Men de äro tunga att släpa på och de passa ej till alla skor. Vad är att göra? *L. B.*

Svar: 1) Bred grönsåpa på en liten yllelapp, som anbringas över vårtan och hålles fast med förband. Om denna behandling upprepas varje dag under en tid, blir vårtan så mjuk att den lätt kan tagas bort. Behandla några vårtor åt gången.

2) Hålfotsinlägg är nog det enda som hjälper för plattfot eller anlag därför. Men inläggen måste vara *avpassade och inprovade* efter foten. De äro visserligen tunga och kännas omöjliga till en början, men det är ju ej nödvändigt att ha dem jämt. Använd dem i början endast inomhus; isynnerhet om ni går och står mycket är det nödvändigt. När ni sedan blir vanare, kan ni an-

Det mest uppfriskande min patient vet, är »4711». Den gör henne pigg och glad, och hon njuter ofantligt av den härliga doften.

Vid köp begär man uttryckligen märket »4711» (blå-guld-etikett) och tillbakavisar efterrapningarna.

4711 Eau de Cologne

vända inläggen på kortare promenader och till sist på längre. Något som är särdeles bra för plattfot är att morgon och afton spatsera omkring i rummet på tå men utan skor.

Hårväxt på hakan.

N:r 80. 1) Man har sagt att hårväxten på hakan ökas vid shingling. Är detta sant? Ämnar klippa mitt hår men fruktar för att hullhåren, som äro nog kraftiga förut, tilltaga i mängd och längd.

2) Är behandling med elektrolys ofarlig och effektiv?
3) Hur dyrbar?
4) Finnes någon i Uppsala, som ger sådan behandling?

Intresserad Idunläsare.

Svar: 1) Shingling och hår på hakan ha ingenting att göra med varandra.

2) Behandling med elektrolys är effektiv och ofarlig, om den utföres av kompetent person, t. ex. läkare.

3) Den är dyrbar i förhållande till mängden av hår, som skola borttagas.

4) Förmodligen finnes någon kirurg eller hudläkare i Uppsala, som utför sådan behandling.

Röd näsa och fet hud.

N:r 81. Min näsa är förskräcklig. Dels är huden fet och med mörka porer, dock ej som riktiga pormaskar, ty de kunna ej klämmas ut. Dels får jag, så fort jag tvättar den eller blir litet varm, röda blämmor över hela ytan. Vad kan jag göra för att få den bra, jämn och vit, som den övriga hyn?

Oändligt tacksam för gott råd.

Svar: Först och främst bör ni se till att matsmältningen fungerar ordentligt. Drink ett glas hett vatten varje morgon på fastande mage, det befördrar ämnesomsättningen och förhindrar att näsan

”flammar upp”. Naturligtvis bör ni undvika hetsiga saker i mat och dryck samt ej förtära sötsaker till överdrift.

För den feta huden med anlag för pormaskar är det nödvändigt att varje afton tvätta ansiktet med hett vatten och god tvål. Efter torkningen bestryker ni ansiktet med 1 del glycerin och 2 delar citronsaft, varvid ni betjänar er av renad vadd, vilket åter drar tillsammans de utvidgade porerna. — Akta er för att klämma ut pormaskar, därav blir näsan röd och blodöverfylld.

Fru Skönhetsdoktorn.

SÄNGKLÄDERNA

äro de enda sängkläder, som uteslutande stoppas med material, som undergått en modern maskinell rening o. desinficering. De äro de idealiska sängkläderna.

J. Svensson & Bourghardt

Täckfabrik, Tagelspinneri, Fjädderrenseri, GÖTEBORG.

Grundad 1881.

Erhållas i varje välsorterad sängklädersaffär.

Ett mammornas Damoklessvärd.

”Jag har något alldeles extra-särskilt att tala om för dig i dag”, sade Elsbeth, när hon bekvämt satte sig tillrätta i lönstolen och började förse sig från tebordet. ”Vi ska gifta oss i nästa månad! Om söndag lyser det.”

”Kära, så roligt! Då är du väl riktigt nöjd och lycklig?”

”Ja — men också rädd!”

”Rädd!”

”Ja, just rädd. Och vet du varför? — Jo, för att jag inte kan laga mat och inte har det minsta begrepp om hushåll för övrigt. Jag vet inte hur man behandlar en serviett, innan den i sitt fyrkantiga skick uppträder på matbordet; en sallad eller en stek är ett mysterium för att inte tala om bakning och syltning och saftning...! Usch, ja, det är faktiskt lättare att säga vad jag kan, än inte kan. Och det borde ju vara tvärtom!”

”Ja, men kära hjärtandes, du har ju hem och en duktig mamma...”

”Jaha, men vad hjälper det, när det alltid låter: Kära barn låt bli det där; jag gör det mycket fortare och bättre själv. Gå in med dig, du är bara i vägen! — Vad hjälper mig mamma och hem då? Det vill jag bara fråga.”

Elsbeth hade talat sig riktigt varm och fått färg på kinderna. Men vad skulle jag göra? I själ och hjärta instämde jag med henne, men inte kunde jag väl sätta mig och tala illa om tant Mandis — åtminstone inte direkt.

Och nu högg Elsbeth i igen. ”Nej, vet du, får jag en flicka, så nog skall hon få lära sig hushåll, alltid. — Milda makter vad jag avundas dig, som kunde det, innan du gifte dig. Jag bara inte begriper hur du lärt dig det. Var

så snäll och tala om det nu, så jag vet hur det går till.”

”Kära du”, sa’ jag och drog litet på orden, ”sannerligen jag vet... Åjo förresten. Jag fick jämt följa med mamma ut i köket och där fick jag hjälpa henne. Fick räcka henne salt och peppar eller kaffe eller havremjöl eller vad hon nu behövde. — Ja, så fick jag ett alldeles särskilt uppdrag: på höstarna tog vi alltid hem en låda bitsocker och nu blev det mitt första ’arbete’ att undan för undan fylla skålarna med socker. Och jag säger bara det: gud nåde den som tog sig det orädet före att själv lägga upp socker och inte säga till mig. Då var det inte bra. Du förstår, jag var bara 4 eller 5 år då, och vid den åldern äro ju barn nästan för ambitiösa och verksamhetslystna.”

”Ja, men det var väl ändå ibland besvärligt för tant?” invände Elsbeth.

”Jo, det kan du vara övertygad om. Men som väl var förstod mamma att svälja otåligheten. Annars kan det väl hända, att jag blivit avskräckt. Som det nu var, ansåg jag mig outhärlig, och det är ju alltid mycket eggande. — Ja, se’n kom det andra undan för undan. När det var tvätt fick jag stänka och lägga först mindre viktiga plagg, tills jag avancerade till servietterna, som det ju var mer noga med. — Vid syltning fick jag snoppa bär. En del av dem hittade nog vägen till munnen, misstänker jag, men litet nöje måste man ju ha även vid arbete.

Se’n fick jag lära mig baka sockerkaka. Och du må tro, att jag kunde bjuda pappa sockerkaka, som ’mej själv’ hade bakat. Förresten tror jag han poste, han också, av stolthet över sin husliga dotter.

Och så: får man lära sig först att göra i ordning en birätt till ett mål, t. ex. sallad — så vill man snart nog lära sig att ästadkomma hela måltiden — så man slipper dela äran med någon annan.

Vad silverputsning och sådant beträffar tror jag inte att teskeddar och silverbägare och andra småsaker nånsin varit blankare än när jag och mina syskon fingo dem till behandling under våra ivriga små fingrar.

”Ja, men hör du, du, var det inte ett band och litet tvunget ibland?” Elsbeth lät litet fundersam. ”För jag minns, att det hände, du inte kunde komma ut och leka, för du skulle hjälpa tant.”

”Visst, kära du, visst kunde det vara litet retfullt ibland. Men på samma gång var det väldigt trevligt att vara så betydande, så man inte kunde få gå ifrån. Men naturligtvis får man inte ta för mycket tid från leken. — Då just när det hände, förstår du väl att man kunde vara litet purken ibland, men nu efteråt är jag verkligen mamma innerligt tack-

Ett laxermedel

skall hava god verkan, vara oskadligt samt lätt att intaga. Dessa egenskaper förenas i

Hvita Björnens

FRANGULA-piller

vilka på ett gynnsamt sätt påverka tarmverksamheten och bidraga till en naturlig reglering av avföringen.

Inga som helst biverkningsgar.

Fås på alla apotek i askar à 40 piller. Kontrollant: Professor Thor Ekecrantz.

CRÈME MOUSON

Icke endast för damer — utan även för herrar är det regelbundna bruket av Crème Mouson oumbärligt och oersättligt. Crème Mouson helar tillförlitligt sprucken och skrovlig hud, samt förhindrar obehaglig svæda och stramhet efter rakning. Den förebygger hudglans och generande rodnad. Den dagliga tvättningen med den milda Crème Mouson-tvålen, är den verksammaste kompletteringen vid bruket av Crème Mouson.

CRÈME MOUSON TVÅL

Huvudnederlag: Aktiebolaget Averco, Skeppsbron 5, Malmö. Tel. 60 79.

sam, att hon hade tålmod och förstånd. — Förresten tycker jag, att mammorna borde tänka på, att när deras döttrar stå sig slätt, så återfaller det inte på dem själva, utan just precis på mammorna. Det är ju ett riktigt mammornas damoklessvärd!"

Heddis.

Lars Erik Hallén: Platina. Albert Bonniers förlag. Upptakten till denna äventyrsbok, med de båda svenskarnas sammanträffande uppe i ödeskogarna, har en viss naturlig friskhet och ett käckt humör. Utan att ådagalägga någon större originalitet har författaren över sina skildringar fått en fläkt av vildmark och äventyren avlösa varandra i en oavbruten stegring. Som villevrådd jagas de båda vännerna av ett ryskt förbrytarband, och i de mest kritiska situationer visa de prov på en styrka och kallblodighet som kunde anstått Carl XII:s bussar när de gingo mot moskoviten. Men när händelsernas skådeplats förflyttas till New York sjunker nivån, och värst blir det när kärleken kommer in i äventyret, ty då får skildringen en betänklighet likhet med översättningslitteratur av det mest banala slag. Språket blir svulstigt och karaktärsteckningen ytlig. Författaren saknar inte fantasi, men den behöver tuktas, ty i "Platina" skenar den alltför mycket över skacklorna, och även en äventyrsroman måste bevara ett visst sken av trovärdighet.

Axel Olsson: Friherrinnan von Zalie. Albert Bonniers förlag. Rubriken hänvisar på bokens första, men icke tyngst vägande novell. Samlingen innehåller snabba och raskt tecknade skildringar av människor, situationer och landskapsbilder, och det förefaller som om författaren vore väl förtrogen med den fattiga Linderödsåsen och dess bebyggare. Det finns en journalistisk schwung i hans skrivsätt och en galghumoristisk syn på livet som ibland kan få något ansträngt över sig när han försöker måla en bild eller när han kommer med sina spetsfundiga reflektioner. Erkännas måste att dessa ibland äro nog så träffande och landskapet skildras med liv och rörlighet och med känsla för dess skiftande valörer.

Friherrinnan v. Zalie är berättelsen om torpflickan som varit ute i världen och bländar hemtrakten med mängden av sina sidenklänningar och upplevelser, men till slut är det bara en liten enkel flicka som längtar hem till

sin barndoms kungarrike, till enet och till den röda ljungen. En del av novellerna snudda mera vid ytan av tingen och roa genom sin fyndighet, men ibland går författaren djupare och kan då skriva sådana förträffliga saker som "Blodsdropparna" och "Mors dag". Hans uppfattning av människorna är snabb, och han ser på dem med humor, men också med en viss ömhet i blicken som inte lämnar läsaren oberörd.

Nanna Lundh-Eriksson: Där hemma. Norstedt & Söners förlag. Det är också från Skåne denna författarinna hämtar stoffet till sina berättelser, men det är lika stor skillnad på den magra Linderödsåsen och den bördiga slätten som på Axel Olssons

egenartade torpargubbar och Nanna Lundh-Erikssons trygga bönder. Det är små konstlösa berättelser, men med en underton av varm känsla och av en kärlek till hembygden som man icke kan missta sig på. Ofta är det anteckningar i gamla kyrkböcker som verkat befruktande på författarinnans fantasi, och så har hon spunnit samman trådarna till de livsöden som hon tecknat känsligt och vackert och med minnenas sordin. Temat rör sig gärna om ett par älskande som av omständigheterna blivit skilda åt, men hos vilka ungdomens kärlek segrar över år av mödor och motgångar. Författarinnan är förtrogen med livet i de stora bondgårdarna, med folkets sedvänjor och uttrycksmedel, och det

stänk av humor som förekommer i berättelsen "När kastanjerna blommar" ger ett sken av trovärdighet åt den myndiga bondmoran. Slätten är det förhärskande i Nanna Lundh-Erikssons skildring, och över hennes diktade gestalter vilar också något av det ljusa och öppna som kännetecknar naturen i deras hembygd.

Gurli Hertzman-Ericson.

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Svar till Lisa: Sitt inte i drag. Går ni och lagar mat i ett kök

med öppet fönster så bind om huvudet. Går ni ut i blåst, så sätt en tuss bomull i öronen. Detta allt visavi susningarna för öronen, som ni skall tänka så litet som möjligt på och för den skull göra rörligt arbete och helst intet stillasittande. Efterhand glömer ni susningarna för öronen och skall inte kunna säga vilken dag de gingo bort. Allt detta praktiskt provat av mig själv. Lomhördheten får läkaren råda bot för.

Ebon.

"Klangen i fjärran" — av den tyska berömdheten Franz Schreker — heter Operans senaste nyhet. Men den klangen befann sig så i fjärran att vi aldrig fingo höra den. Mest var det dramatiska gräl och gillen, som föga lämpa sig för musik och sång. Att verket en gång väckt sensation för 15 år sedan i Tyskland, är förklarligt, nu upprör det oss mindre och man har i musikalisk behållning endast ett mellanspel före tredje akten och vissa partier i samma akt. Såvida man inte är alldeles förstockad för s. k. modernistisk musik vill säga.

Det måtte kännas kusligt för ärade sångare och sångerskor att släppa till sina röster för de fjärran klangerna — hr Schreker begär inte måttligt av det mänskliga instrumentet. Men fru Pålson-Wettergren vann en välförtjänt victoria, dramatiskt gestaltade hon den famlande rollen kultiverat och hennes sång — när hon nu hade bruk för några sångtoner — klingade med glans och intensitet. Hr Beyron som den ynklige skalden-operakompositören kan man knappast säga detsamma om — hans ev. naturliga sångröst är antingen sliten eller felbehandlad, ty den har ingen klang. I det dramatiska är hr Beyron bättre.

Jon-And's dekorationer i hög grad värda att se.

Översättningen ganska otymplig. Eller vad skall man säga om en greve, som ena minuten besjunger föremålet för sin flamma som "strålände mö" och den skriker ut "jag älskar damen" samt anhåller om "satisfaktion". Det är ungefär som blandning av Wagner och Harald Haraldson!

*

Det är något äkta, något naturligt och ursprungligt över Herbert Grevenius' "Sonja" på Dramaten, som gör att man har god behållning av kvällen. Kanske är författaren lite långträdig i konversationen ibland, lite valhänt

För några månader sedan

samlades eliten av O. D.-Kören i Stockholm för att å Kungl. Slottet uppvakta H. M. Konungen, som då i 50 år varit medlem av detta illustra sångsällskap.

DETTA TILLFÄLLE TOGS OCKSÅ I AKT

för att avlägga ett besök i vår nyinrättade studio i Stockholms Konserthus, varvid sångarna insjongo ett antal av sina glansnummer under personlig ledning av

DIRECTOR MUSICES DR. HUGO ALFVÉN

Det var första gången, som den elektriska metoden kom till användning i Sverige, och de utmärkt lyckade insjungningarna äro ett glänsande bevis för O. D.-Körens konstnärliga nivå.

Nu tillgängliga O. D.-skivor äro:

X 2509 { Glad såsom fågeln X 2508 { Sjung om studentens
{ Stjärnorna tindra { O, hur härligt maj. X 2507 { Sveriges flagga
{ sol ler { Hör oss Svea

EN KORT HISTORIK ÖVER "O. D."

ingår också i vårt September supplement, som i övrigt innehåller en samling av

"Musiklitteraturens pärlor" i tolkning av världens yppersta konstnärer.

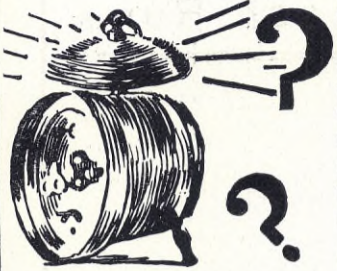
Det svenska inslaget representeras i övrigt förträffligt av bl. a. Einar Beyron och Brita Hertzberg.

BEGÅR VART SEPTEMBERSUPPLEMENT

4 "HUSBONDENS RÖST"
KUNSGATAN. N. 2379.

"HIS MASTER'S VOICE"
N. 2380. KUNSGATAN 4

Alarmsklockan.

När nerverna slå alarm är det något som är i oordning. Smärtorna äro kroppens alarmsignal. Reumatismens tillhåll är till ex. icke nerverna, som endast reagera, utan måste sökas i de omgivande musklerna. Smärtorna uppstå, när man rör musklerna.

Aspirin-Tabletter bringa hjälp genom att driva blodet hastigare genom dessa, varigenom de åter bli friska och smidiga.

Aspirin-Tabletter äro endast äkta i originalförpackningen „Bayer“ med det gula bandet

Pris kr. 1- och garantimärket.

med tekniken, men man bryr sig inte så mycket om det, när man märker att han vill säga något och säger det allvarligt och ärligt: att Sonja med sin lätta tillvaro före giftermålet har rätt att stanna i sitt hem och hos sin man, som hon älskar, därför att hon efter bröllopet varit en i alla hänseenden präktig kvinna. När mannen vid upptäckten av det förflutna vill köra henne på dörren, så är det bara högfärden och den kränkta fåfängan, som anfäktat honom.

Pjäsen, som spelar i arbetarmiljö, får ett briljant utförande. Märtha Ekström spelar inte, hon är Sonja och gör därmed en debut på den kungliga scenen, som denna är att storgratulera till. Övriga stå henne inte mycket efter, varken hr Henriksson som hennes man med studiecirkelapparitionen eller Ivar Nilsson som den filosofiske suputen. I en trots sin enkelhet säkert icke lätt roll gör fröken Lindahl ett sympatiskt intryck.

Det vore synd om publiken lät "Sonja" drunkna i den vanliga floden av fördomar mot svenska pjäser. Den är värd ett bättre öde. E. N.

Tulo skyddar hals och bröst vinter, sommar, vår och höst.

Tulo
DEN LILLE
HALSLÅKAREN

Pr ask 25 öre.

Klisterfritt linne

har efter tvätten samma fasthet samma gedigna utseende som före. Sådant linne kommer från Kungsäter, södra Marks härad, tillverknings hemort sedan urminnes tider och bär

Marks garantimärke, Vikingskeppet

MARKS

HANDDUKAR OCH DUKTYGER

MARKS LINNEMANUFAKTUR A.-B.
KUNGSÄTER

BREVLÅDA

Mona Vanna. Eftersom Mona Vanna ber så vackert att vi ska införa hennes dikt och tror att läsekretsen skall ha glädje därav, så kommer den här:

Tindra, lilla stjärna, i den svarta natten,
led mig undan klyftor, bort från yreda vatten.
Natten är så mörk, vägen är så lång —
giv mig en saga, sjung mig en stjärnesång.

Varom viskar vinden med de djupa snären,
varför skälva björkarna såsom om våren,
varför suckar gran — vad har han då hört,
varför mitt eget hjärta så smärtamt rört?

Stiger icke längtan liksom doft ur jorden? —
Så hör mig då, stjärna! — Ensam är jag vorden,
Luften är så tung, vägen är så lång —
giv mig en saga, sjung mig en stjärnesång.
Mona Vanna.

Rosa Blomquist for med Idun till Uppsala.

Med Idun vi foro en långan rad att skåda den eviga ungdomens stad.
Vi gingo i gränder där Wennerberg gått och sågo på Fyris och kyrkor och slott.
Nu vet vi precis var det sevärda finns och att inte Carolina är ett vanligt kvinns.

Stockholms Hygieniska Institut

Inneh. SVANTE AHLBERG, exam. sjukgymnast.
Telefon: Norr 66 49. Klarabergsgatan 42, II. Telefon: Norr 66 49.
Ansiktsbehandling, manicure, massage och elektriska behandlingar.
Förstklassiga lokaler och sakkunnig behandling.
Kvinnlig fransk assistent M:me GOYAARS.
Rikhaltig sortering av puder cremer etc.
On parle français.

English Spoken.

Sprit och glycerin

jämte andra för huden välgörande ingredienser ingå som huvudbeståndsdelar i tillverkningen av

Eneroths Klubbtvål

Var och en som sätter värde på en verkligt förnäm, balsamisk toalett tvål, torde själv prova och bedöma.

Pris Kr. 1: — pr styck.

A.-B. ENEROTH & C:o, GÖTEBORG.

Om Klubbtvålen ej finnes hos Eder leverantör var god tillskriv fabrikanterna, som expediera fraktfritt mot postförskott kartong om 3 tvålar.

Björktvål Prins av Parma

Nutidens och framtidens förnämsta skönhetsvål.

Rätt mängden tvål jag använt har,
Men ingen såsom björktvål var;
Så full av rosors doft och sammetslen.
Så frisk som nyutsprucken gren.
Den är en tvål så suverän.
Att liksom purprad aftonsky
Den skänker färg och charm åt hy,
Och därför nu jag tackar Er,
min Prins,
För det att Björktvål Prins av Parma finns..

Erhålls i alla tvålförande affärer till

75 öre

INTYG: Härmed får jag intyga, att Björktvål Prins av Parma endast innehåller för hyn välgörande beståndsdelar och att sammansättning och tillverkning äro av förnämsta slag.

HAKAN SANDQVIST

Professor i Kemi vid Kungl. Farmaceutiska Institutet, Stockholm.
Kontrollant vid Fabriksbolaget Parma, Stockholm.

FABRIKSBOLAGET PARMA - STOCKHOLM

Beakta den stora prisskillnaden mellan mejerismör och Runa.

"Som man lagar får man äta."

Det finns mycket att ställa fram på bordet och det finns mycket att lägga i stekgrytan. Men endast det bästa är gott nog. Det finns många sorters margarin såväl som smör, men den förståndiga husmodern väljer Runa. — Vet Ni varför? Jo, Runa framställes av de mest utsökta ingredienser, vari utom de finaste vegetabiliska produkter även ingå grädde och runmärkt smör från vårt lands förnämsta mejerier. Och härtill kommer fabrikernas fulländade tillverkningsmetoder, stränga hygien och minutiösa kontroll. — Alltså en verklig kvalitetsvara. Då dessutom priset är lågt — 1.10 per paket — borde ingen tveka att

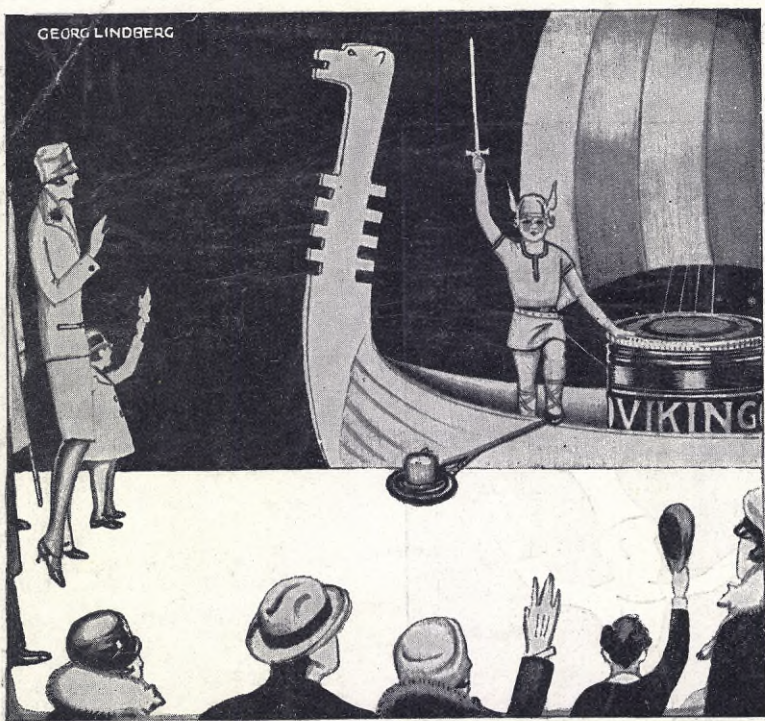
dagligen använda Runa såväl till smörgåsbordet som till all matlagning och bakning.

R U N A

Högsta märket smörblandat margarin

Runa finnes överallt och kostar endast Kr. 1.10 pr paket.

Viking hälsar Eder!

Aldrig har någon mottagits med sådan förståelse och entusiasm överallt i Sveriges land som jag. Mina krämer ha blivit en nödvändighetsvara i varje hem, ty varje dag skola Edra skor borstas, och ingen gör det så fort och väl som jag. Låt mig giva Edra skodon den oefterhärmliga

Viking-glansen!

2¹/₂ öre en portion FÖR ALLA ÅLDRAR En portion öre **2**¹/₂

En rar vän

i varje hem är den lille jästmjölsgubben, som Ni naturligtvis sett många gånger, eller hur? Lita på honom — och allt Edert bak skall städe lyckas.

Ett gott, lättsmält och välsmakande bröd garanterar han Eder med det fina, hälsosamma och ett halvt århundrade beprövade

Ekströms Jästmjöl

— Cream-Phosphatpulvret med den underbara jäskraften.